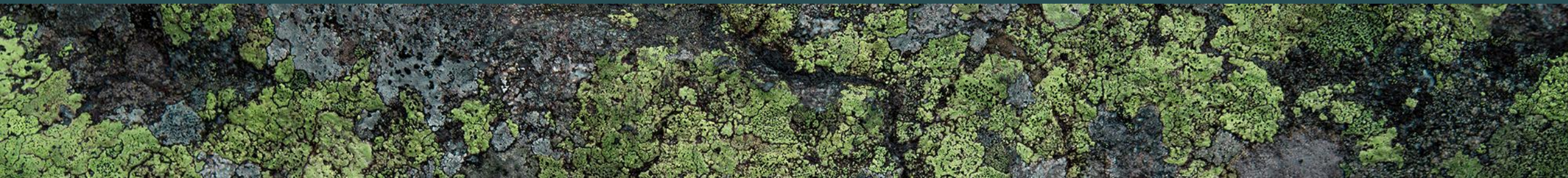

Edesmenneen omaisen asioiden vaivaton hoito

Kokonaisraportti, marraskuu 2024

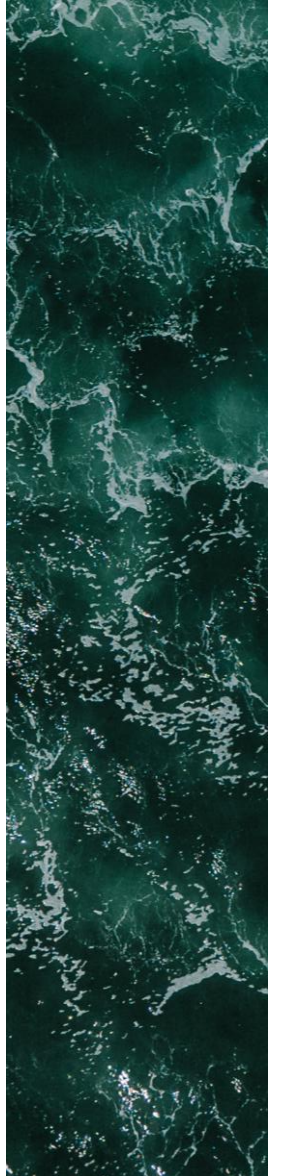

Kokonaisraportin sisältö

- Tutkimuksen tausta ja toteutus
- Vastaajien taustatiedot
- Kuolinpesiin liittyvät yleiset tulokset
 - Kansalaisten kokemukset erilaisista kuolinpesistä ja rooleista
 - Kuolinpesän asioiden hoidon sujuvuus
 - Ymmärrys kuolinpesän asioiden hoidosta
 - Tuki ja neuvonta kuolinpesän asioiden hoitoon
- Kuolinpesän sähköiset palvelut ja kuolinpesän asioiden hoito tulevaisuudessa
- Kuolinpesän osakasrekisteri
- Testamenttirekisteri

LIITTEET

- Liite 1 Ikäryhmien vertailut
- Liite 2 Kuolinpesän osakkaiden vertailut

Tutkimuksen tausta ja toteutus

Tutkimus toteutettiin
loka-marraskuussa 2024

Tutkimuksen tavoitteena on selvittää kansalaisten näkemyksiä ja kokemuksia edesmenneen omaisen asioiden hoidosta ja erityisesti siitä, millaisista palveluista ja tuesta heille olisi hyötyä.

Tutkimuksen tärkeimpiä teemoja mm.

- ✓ Millaiseksi edesmenneen omaisen asioiden hoitaminen koetaan? Mikä sujuu helposti ja mikä on ollut haastavaa?
- ✓ Millaisista palveluista olisi erityisesti hyötyä edesmenneen omaisen asioiden hoidossa? Millaista tukea asioiden hoitoon kaivataan? Mistä haetaan tietoa asioiden hoitamiseen?
- ✓ Miten hyödylliseksi suunnitteilla olevat palvelut (kuolinpesän osakasrekisteri, kuolinpesän sähköinen asiointipalvelu ja testamenttirekisteri) koetaan?
- ✓ Mitä kansalaiset olisivat valmiita maksamaan edellä mainituista palveluista?

Tutkimuksen kohderyhmät

- Kansalaiset (valtakunnallisesti edustava otos sukupuolen, iän ja asuinalueen mukaan)
- Kuolinpesän osakkaat

Tiedonkeruumenetelmä

- Paneelitutkimus (Bilendi/M3 Panel)

Tutkimuksen toteutti

Digi- ja väestötietoviraston ja Verohallinnon toimeksiannosta Tutkimustoimisto Vastakaiku Oy.

Vastaajien taustatiedot

Yhteensä 1300 vastaajaa

1000 Kansalaiset (valtakunnallisesti edustava otos)
300 Kuolinpesän osakkaat (alle 5 vuoden sisällä)

870 Kuolinpesän osakkaat

167 On tällä hetkellä kuolinpesän osakas
178 On ollut viimeisen kahden vuoden aikana
233 3-5 vuotta sitten
107 6-10 vuotta sitten
164 Yli 10 vuotta sitten

430 Ei ole koskaan ollut osakkaana

Sukupuoli	n-luku
Mies	650
Nainen	646
Muu / en halua vastata	4

Alue	n-luku
Helsinki-Uusimaa	391
Etelä-Suomi	282
Länsi-Suomi	326
Pohjois- ja Itä-Suomi	301

Ikä	n-luku
18-24 vuotta	112
25-34 vuotta	192
35-44 vuotta	195
45-54 vuotta	197
55-64 vuotta	229
65+ vuotta	376

Tutkimuksen virhemarginaali on 95 % todennäköisyydellä +/- 3,2 %

Muita taustatietoja

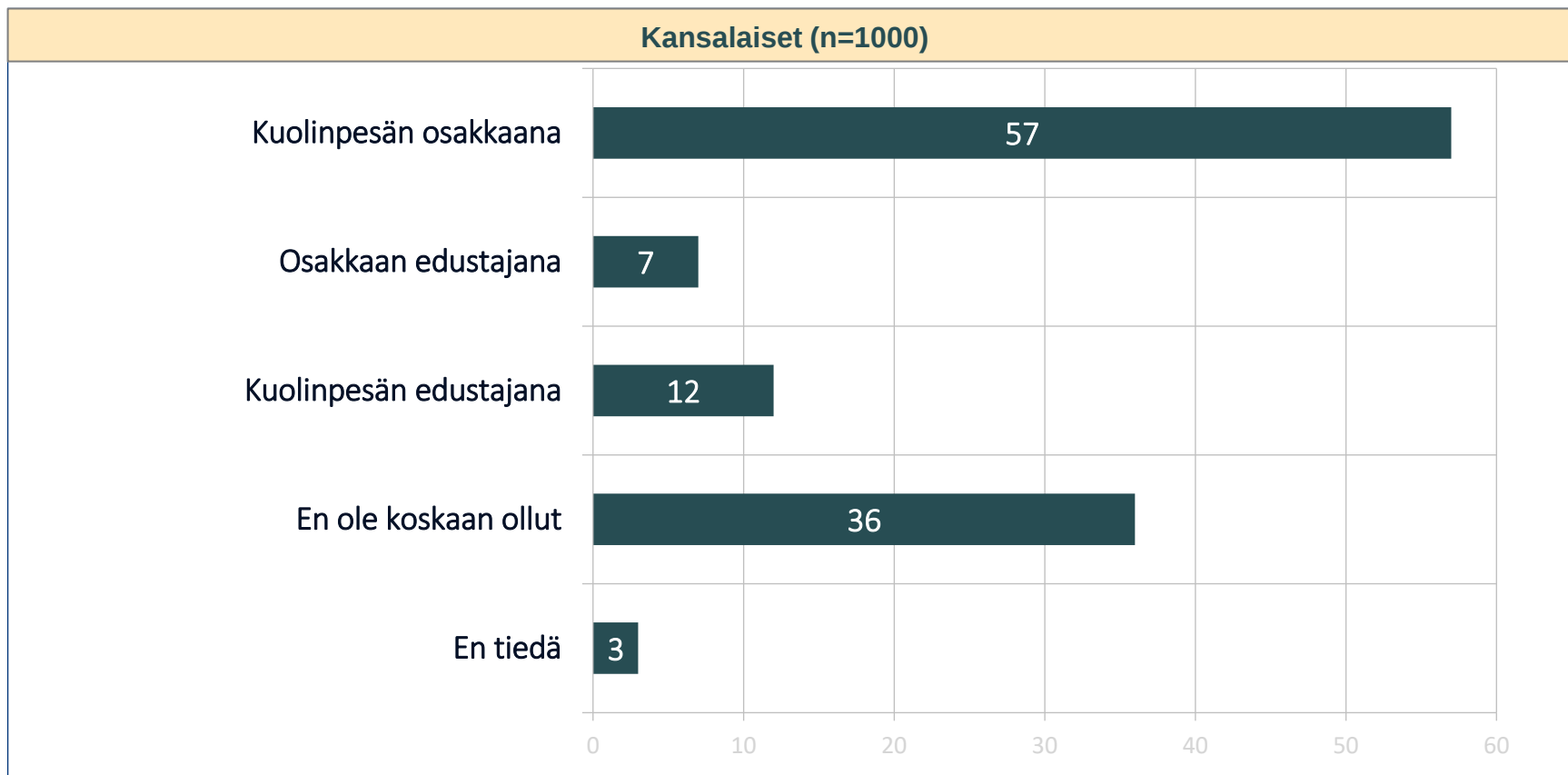
Koulutustaso	n-luku
Peruskoulu/oppikoulu/kansalaiskoulu	129
Ylioppilastutkinto	118
Ammatillinen koulutus	534
AMK/alempi korkeakoulututkinto	299
Yliopisto/ylempi korkeakoulututkinto	213
En tiedä/en halua kertoa	7

Tulotaso	n-luku
Alle 20.000 EUR	209
20.001-35.000 EUR	240
35.001-50.000 EUR	217
50.001-75.000 EUR	212
75.001-100.000 EUR	142
Yli 100.000 EUR	82
En tiedä/en halua kertoa	198

Kokemukset erilaisista kuolinpesistä ja rooleista

Oletko ollut seuraavissa rooleissa?

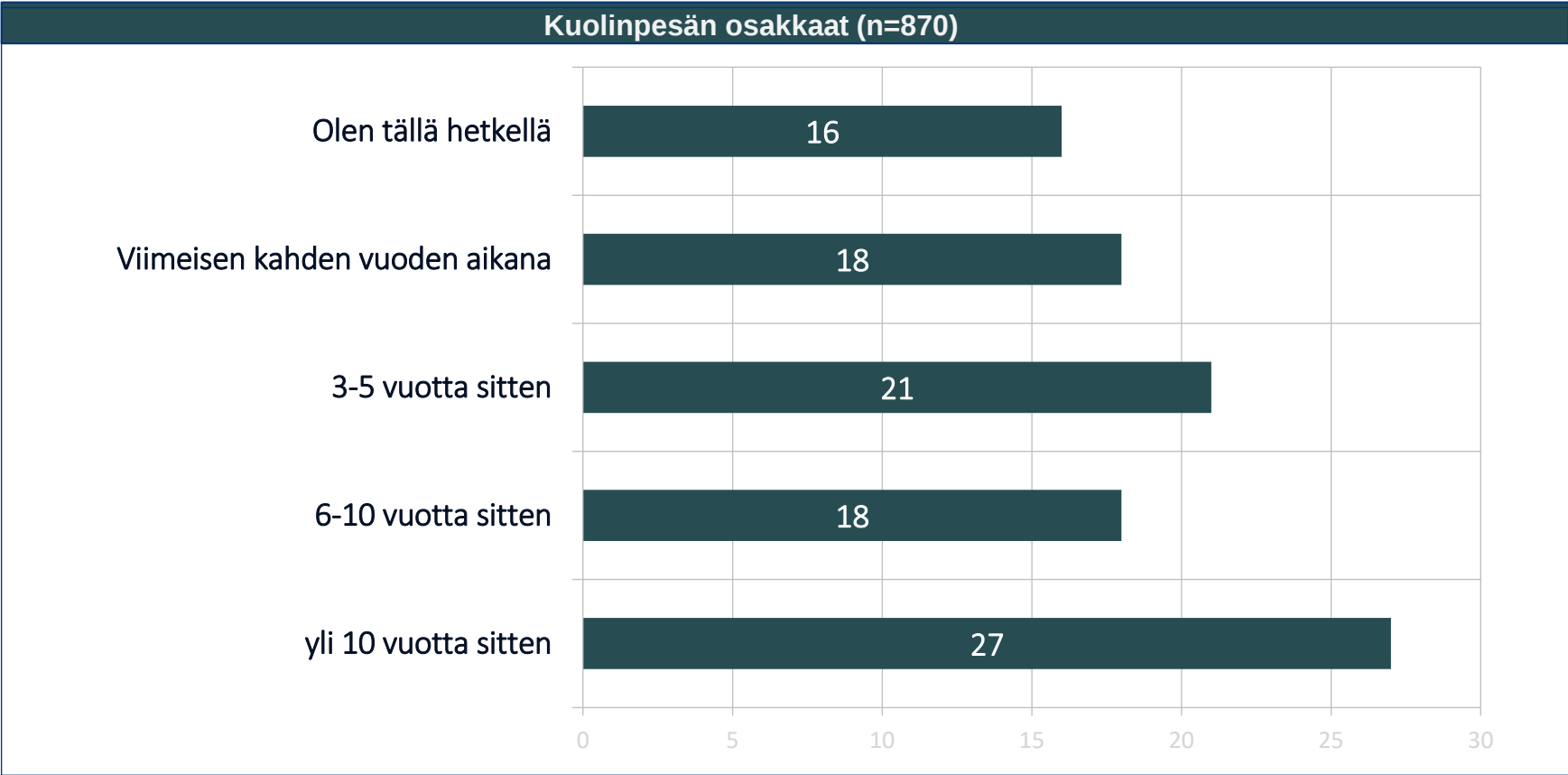
Kuolinpesän osakkaita ovat ne, jotka lain tai testamentin perusteella voivat saada osuuden vainajan omaisuudesta.

Kuolinpesän tai osakkaan edustajia ovat ne, jotka valtakirjalla, muulla valtuutuksella, edunvalvojana tai edunvalvontavaltuutettuna hoitavat kuolinpesän osakkaana olevan henkilön tai kuolinpesän asioita.

Palkkien luvut kuvaavat prosenttiosuutta vastaajajoukosta

Oletko ollut seuraavissa rooleissa? Voit valita useita

Milloin viimeksi olet ollut?

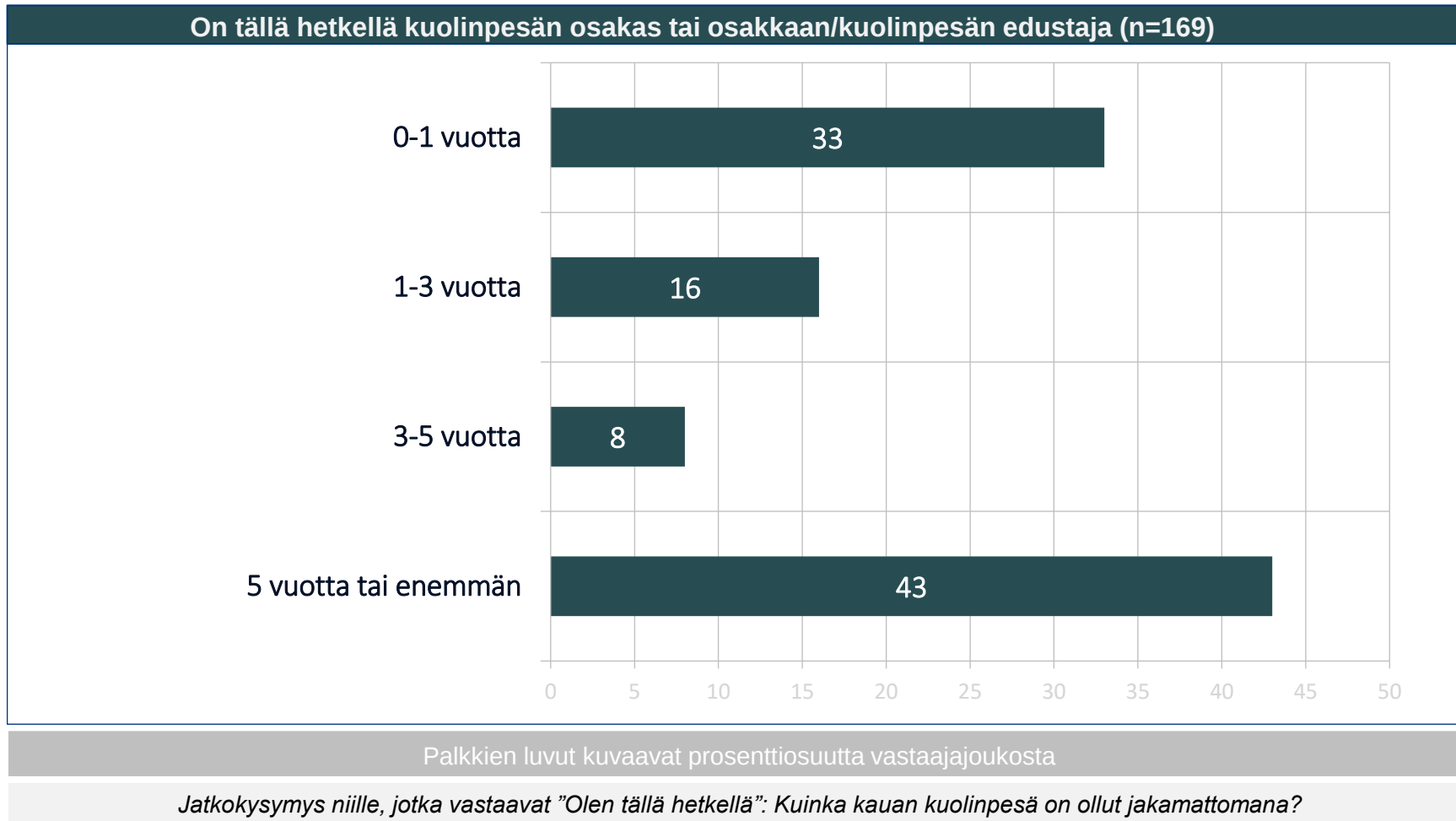
Kuolinpesän osakkaita ovat ne, jotka lain tai testamentin perusteella voivat saada osuuden vainajan omaisuudesta.

Kuolinpesän tai osakkaan edustajia ovat ne, jotka valtakirjalla, muulla valtuutuksella, edunvalvojana tai edunvalvontavaltuutettuna hoitavat kuolinpesän osakkaana olevan henkilön tai kuolinpesän asioita.

Palkkien luvut kuvaavat prosenttiosuutta vastaajajoukosta

Milloin olet viimeksi ollut kuolinpesän osakkaana, osakkaan edustajana tai kuolinpesän edustajana?

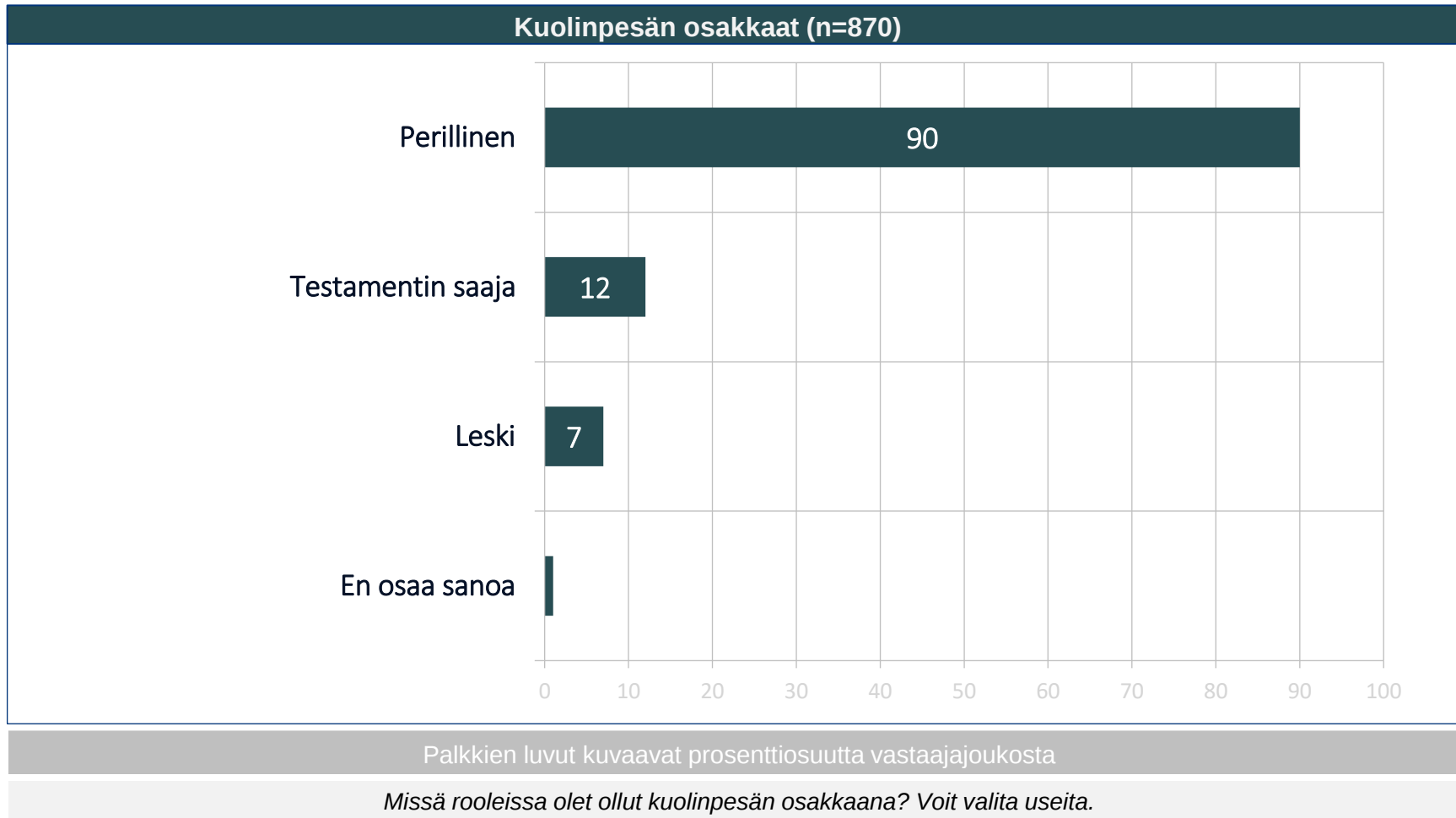
Kuinka kauan kuolinpesä on ollut jakamattomana?

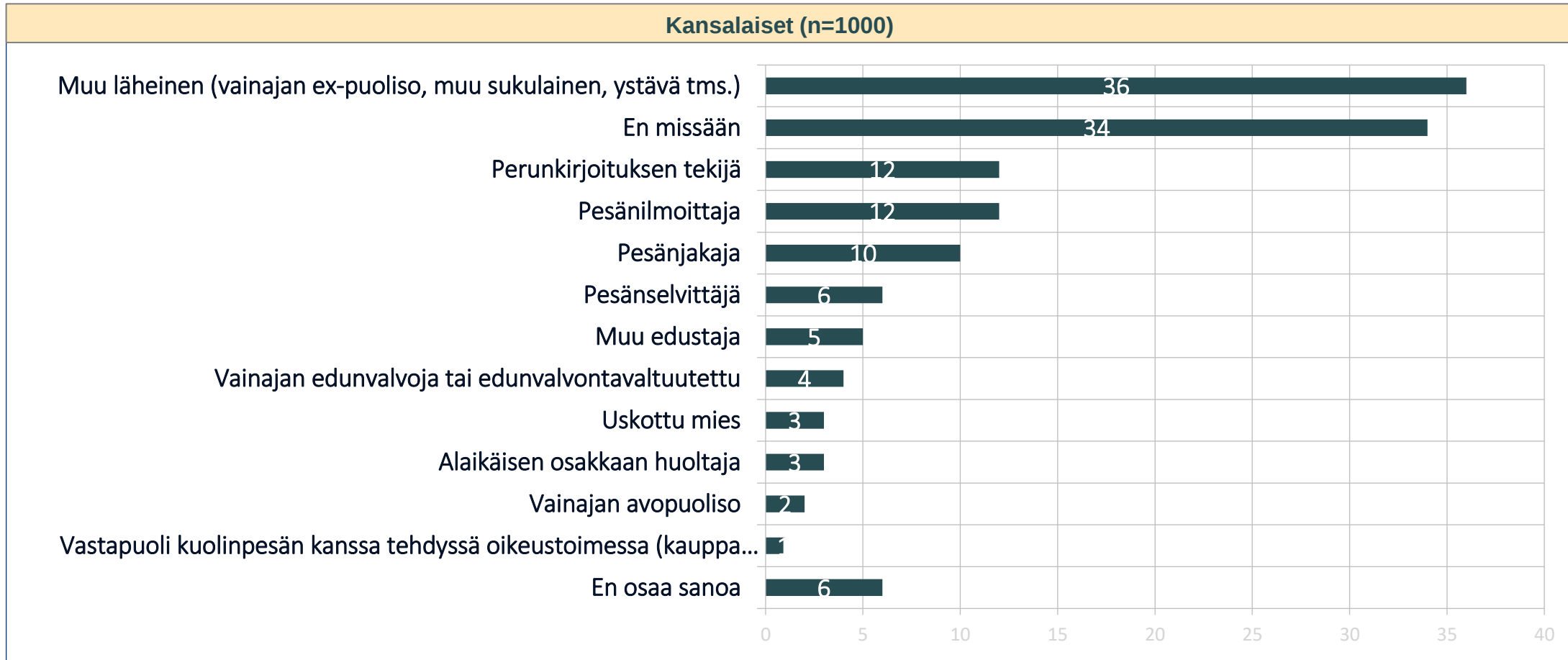
Kuolinpesän osakkaita ovat ne, jotka lain tai testamentin perusteella voivat saada osuuden vainajan omaisuudesta.

Kuolinpesän tai osakkaan edustajia ovat ne, jotka valtakirjalla, muulla valtuutuksella, edunvalvojana tai edunvalvontavaltuutettuna hoitavat kuolinpesän osakkaana olevan henkilön tai kuolinpesän asioita.

Missä rooleissa olet ollut kuolinpesän osakkaana?

Oletko ollut jossain seuraavista rooleista kuolinpesään liittyen?

Palkkien luvut kuvaavat prosenttiosuutta vastaajajoukosta

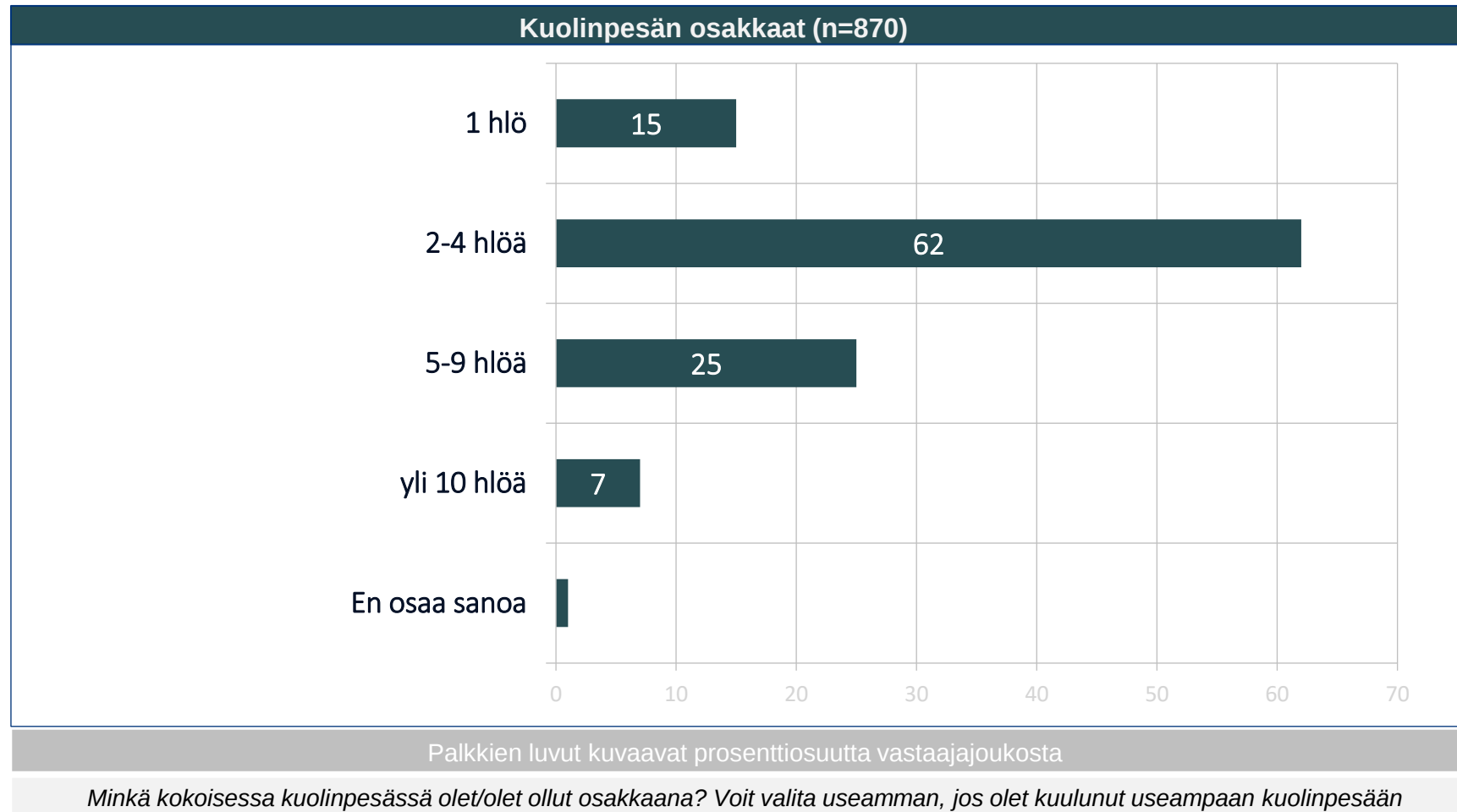
Oletko ollut jossain seuraavista rooleista kuolinpesään liittyen? Voit valita useita.

Oletko ollut jossain seuraavista rooleista kuolinpesään liittyen?

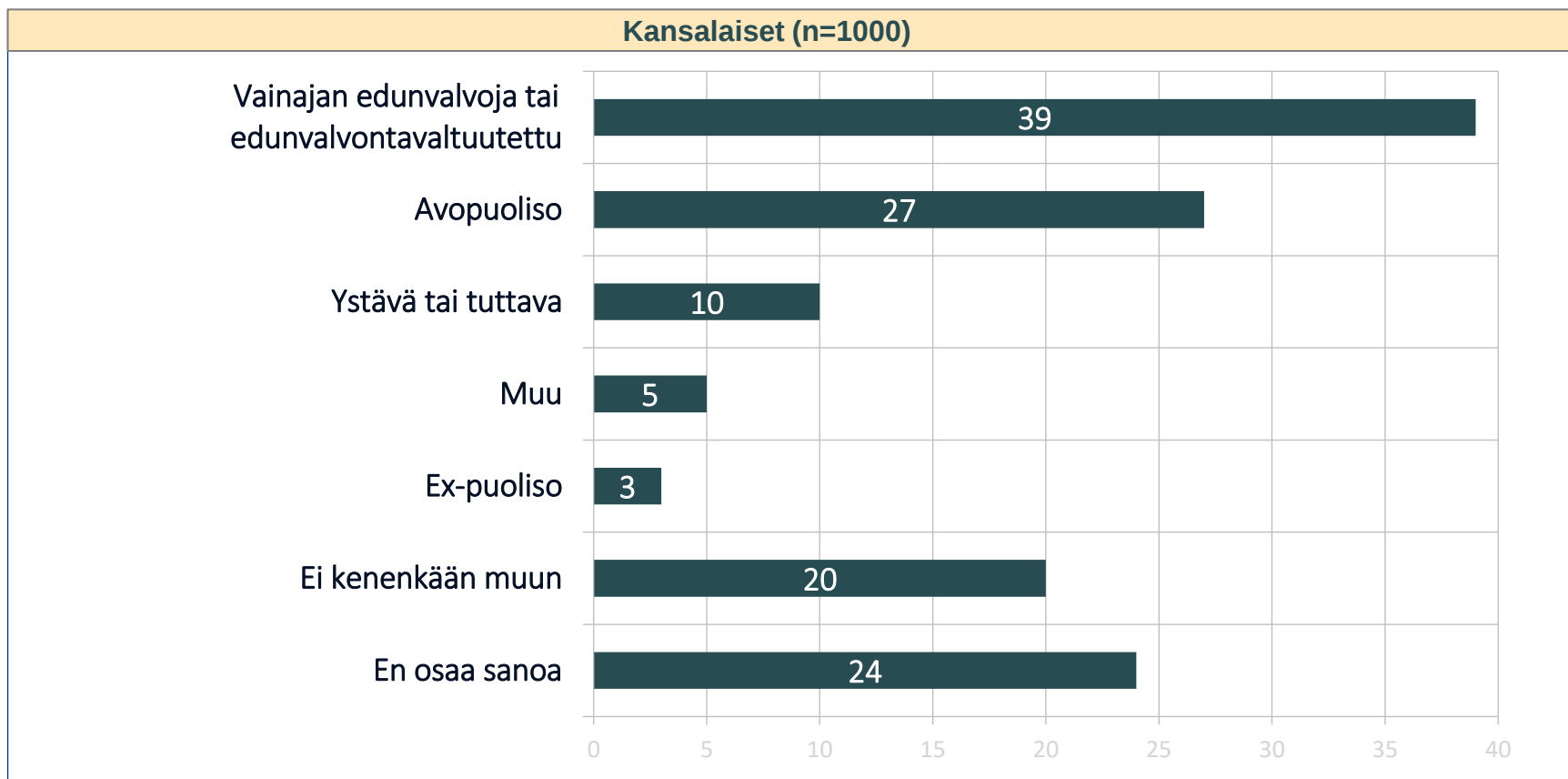
	Kuolinpesän osakas (n=870)	Ei ole ollut osakkaana (n=430)	Kansalaiset (n=1000)
Muu läheinen (vainajan ex-puoliso, muu sukulainen, ystävä tms.)	46 %	22 %	36 %
En missään	13 %	62 %	34 %
Perunkirjoituksen tekijä	18 %	4 %	12 %
Pesänilmoittaja	20 %	2 %	12 %
Pesänjakaja	17 %	1 %	10 %
Pesänselvittäjä	10 %	1 %	6 %
Muu edustaja	7 %	3 %	5 %
Vainajan edunvalvoja tai edunvalvontavaltuutettu	6 %	2 %	4 %
Uskottu mies	5 %	2 %	3 %
Alaikäisen osakkaan huoltaja	3 %	1 %	3 %
Vainajan avopuoliso	3 %	0 %	2 %
Vastapuoli kuolinpesän kanssa tehdyssä oikeustoimessa (kauppa tms.)	2 %	1 %	1 %
En osaa sanoa	6 %	5 %	6 %

Oletko ollut jossain seuraavista rooleista kuolinpesään liittyen? Voit valita useita.

Minkä kokoisessa kuolinpesässä olet tai olet ollut osakkaana?

Kenen muun olisi hyvä voida osallistua kuolinpesän asioiden hoitoon?

Kuolinpesän osakkaita
ovat ne, jotka lain tai testamentin perusteella voivat saada osuuden vainajan omaisuudesta.

Palkkien luvut kuvaavat prosenttiosuutta vastaajajoukosta

Kenen muun olisi hyvä voida osallistua kuolinpesän asioiden hoitoon varsinaisten kuolinpesän osakkaiden lisäksi?

Kenen muun olisi hyvä voida osallistua kuolinpesän asioiden hoitoon?

	Kuolinpesän osakas (n=870)	Ei ole ollut osakkaana (n=430)	Kansalaiset (n=1000)
Vainajan edunvalvoja tai edunvalvontavaltuutettu	34 %	44 %	39 %
Avopuoliso	23 %	34 %	27 %
Ystävä tai tuttava	8 %	13 %	10 %
Muu	5 %	4 %	5 %
Ex-puoliso	3 %	4 %	3 %
Ei kenenkään muun	27 %	11 %	20 %
En osaa sanoa	21 %	28 %	24 %

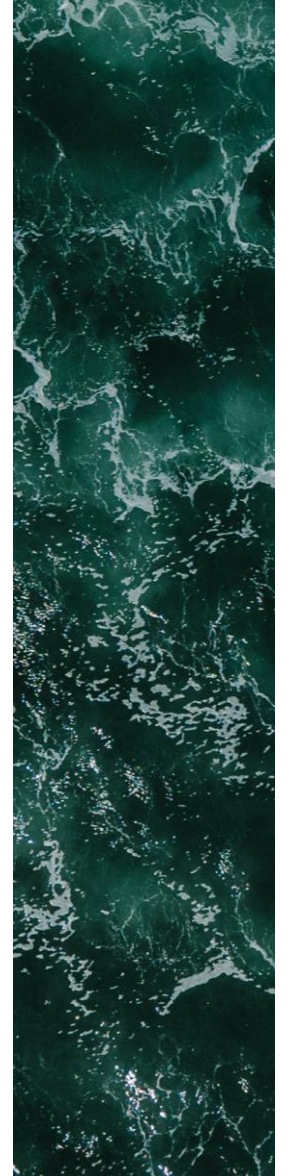
Kuolinpesän osakkaita
ovat ne, jotka lain tai testamentin perusteella voivat saada osuuden vainajan omaisuudesta.

Kenen muun olisi hyvä voida osallistua kuolinpesän asioiden hoitoon varsinaisten kuolinpesän osakkaiden lisäksi?

Millä tavoin muiden kuin kuolinpesän osakkaiden olisi hyvä voida osallistua?

- **Aktiivinen rooli: kuolinpesän asioiden hoidossa auttaminen.** Eniten mainitaan mahdollisuus olla apuna kuolinpesän asioiden hoitamisessa. Moni kokee, että tulisi voida antaa omia neuvoja ja ohjeita tai kertoa tarkemmin tietoa esimerkiksi vainajan toiveista tai omaisuudesta. Yleisesti nähdään, että myös muilla rooleilla olisi paljon annettavaa kuolinpesän hoitoon kuin pelkästään kuolinpesän osakkailla.
- **Passiivinen rooli: tiedonsaanti ja ajan tasalla pysyminen.** Tiedonkulku koetaan tärkeäksi, haluttaisiin olla selvillä kuolinpesän asioiden hoidosta, prosessista ja päätöksistä. Moni kokee, että tulisi voida olla paikalla esimerkiksi perunkirjoituksessa.

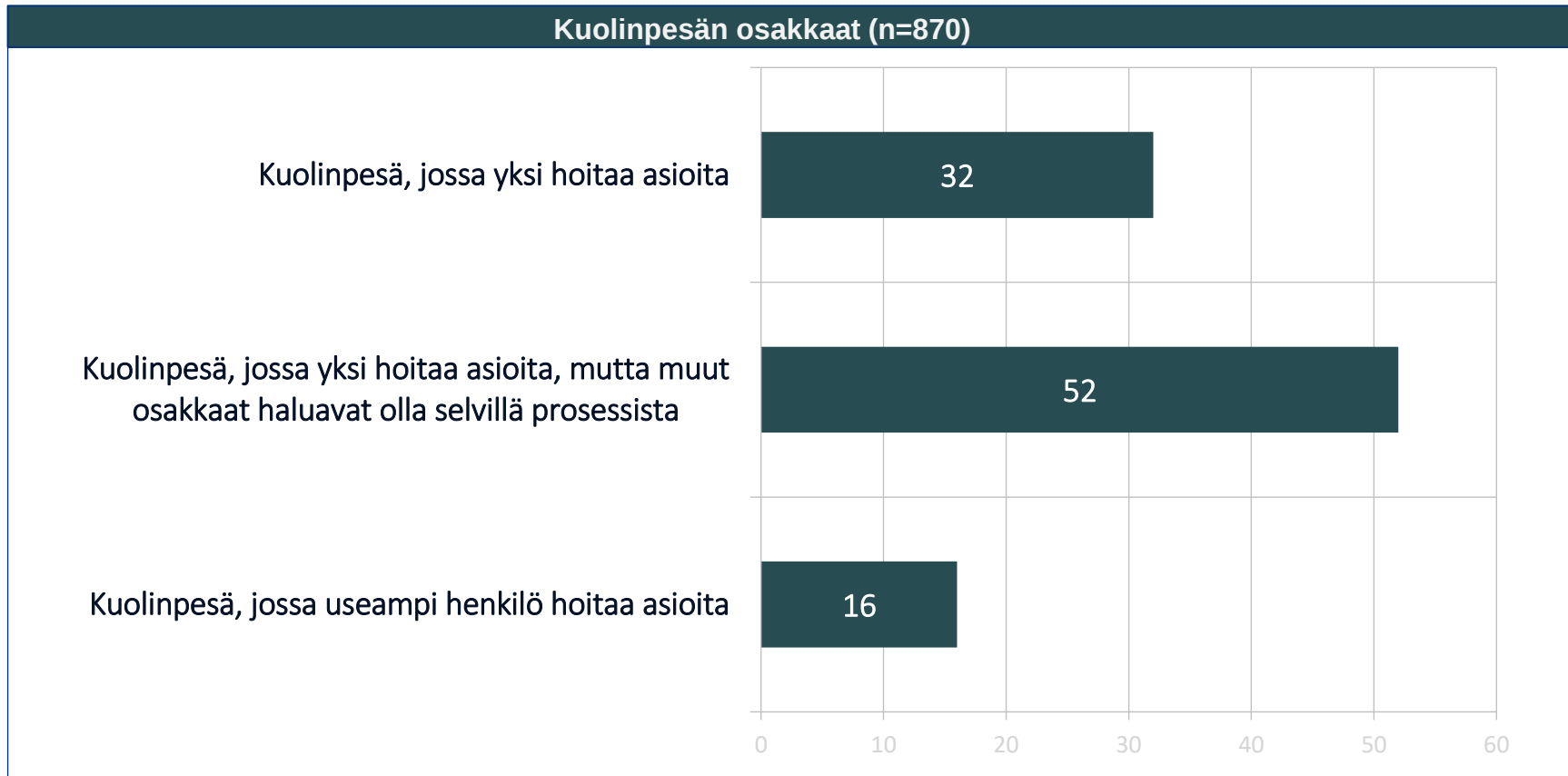
Kenen muun olisi hyvä voida osallistua kuolinpesän asioiden hoitoon varsinaisten kuolinpesän osakkaiden lisäksi? Jatkokysymys: Millä tavoin olisi hyvä voida osallistua?

Kuolinpesän asioidenhoidon sujuvuus

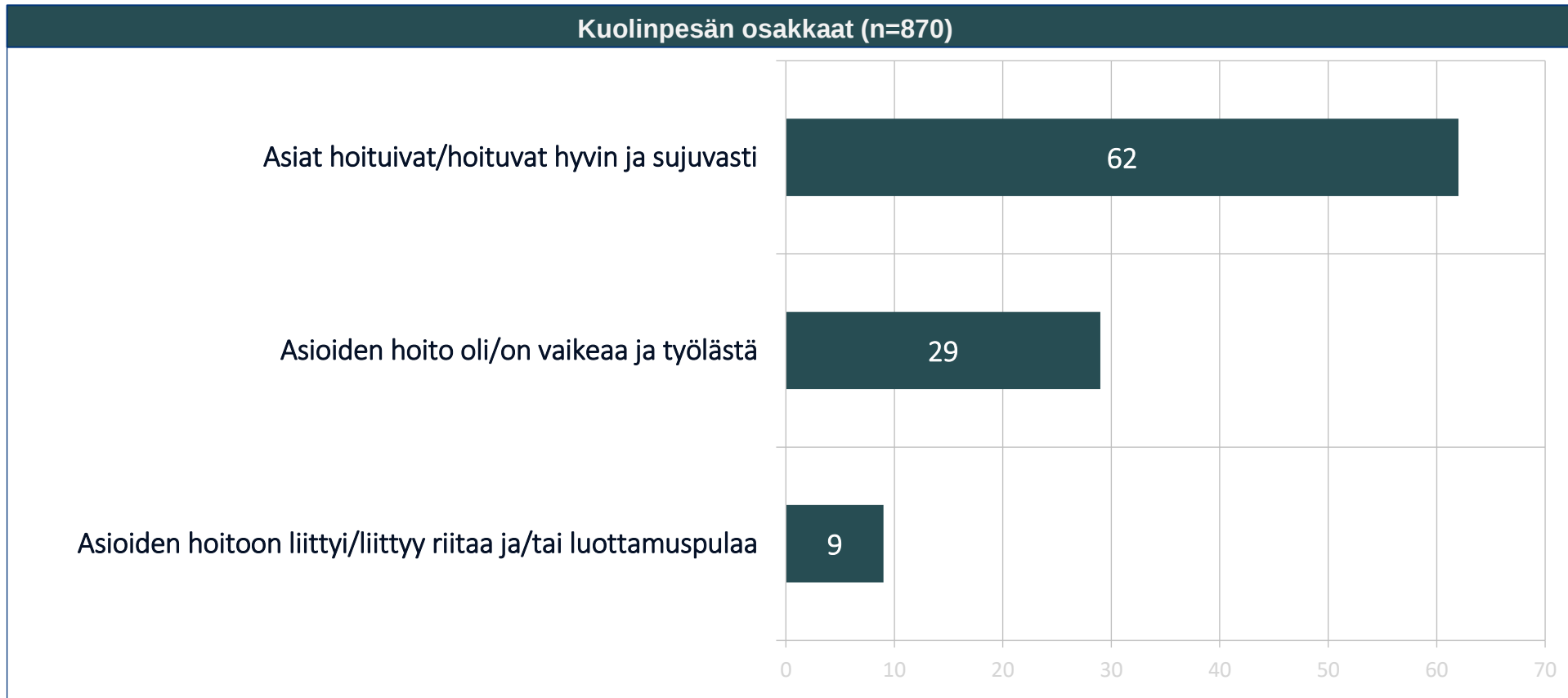
Mikä seuraavista kuvaa parhaiten viimeisintä kokemustasi kuolinpesän osakkaana?

Palkkien luvut kuvaavat prosenttiosuutta vastaajajoukosta

Mikä seuraavista kuvaa parhaiten viimeisintä kokemustasi kuolinpesän osakkaana?

Mikä seuraavista kuvaa parhaiten viimeisintä kokemustasi kuolinpesän osakkaana?

Palkkien luvut kuvaavat prosenttiosuutta vastaajajoukosta

Mikä seuraavista kuvaa parhaiten viimeisintä kokemustasi kuolinpesän osakkaana?

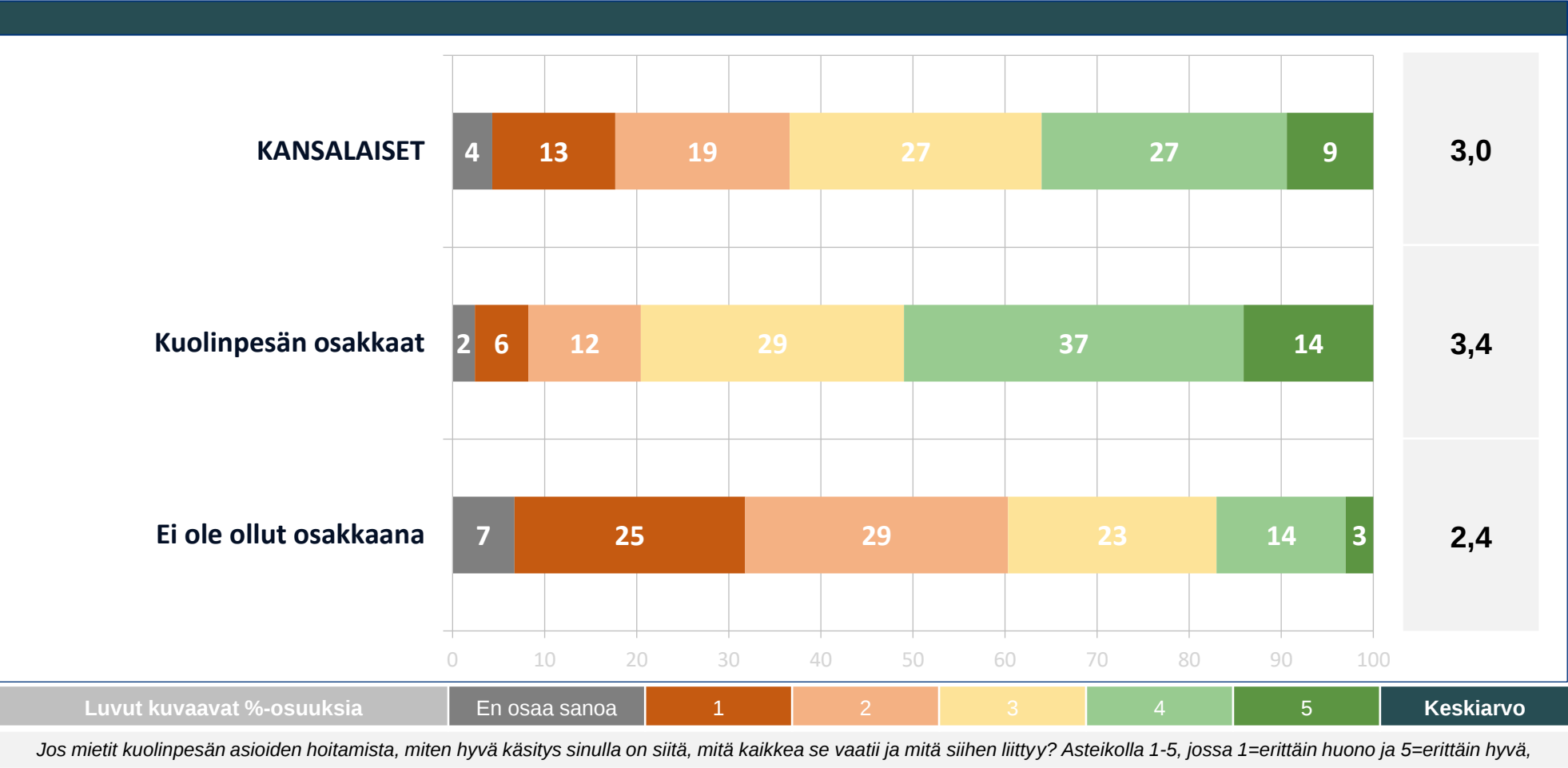
Kuolinpesän asioiden hoitamisen sujuvuus

Kuolinpesän osakkaat (n=870)			
	Kuolinpesä, jossa yksi hoitaa asioita	Kuolinpesä, jossa yksi hoitaa asioita, mutta muut osakkaat haluavat olla selvillä prosessista	Kuolinpesä, jossa useampi henkilö hoitaa asioita
Asiat hoituivat/hoituvat hyvin ja sujuvasti	67 %	63 %	53 %
Asioiden hoito oli/on vaikeaa ja työlästä	27 %	31 %	27 %
Asioiden hoitoon liittyi/liittyy riitaa ja/tai luottamuspulaa	6 %	6 %	20 %
	n=274	n=445	n=143

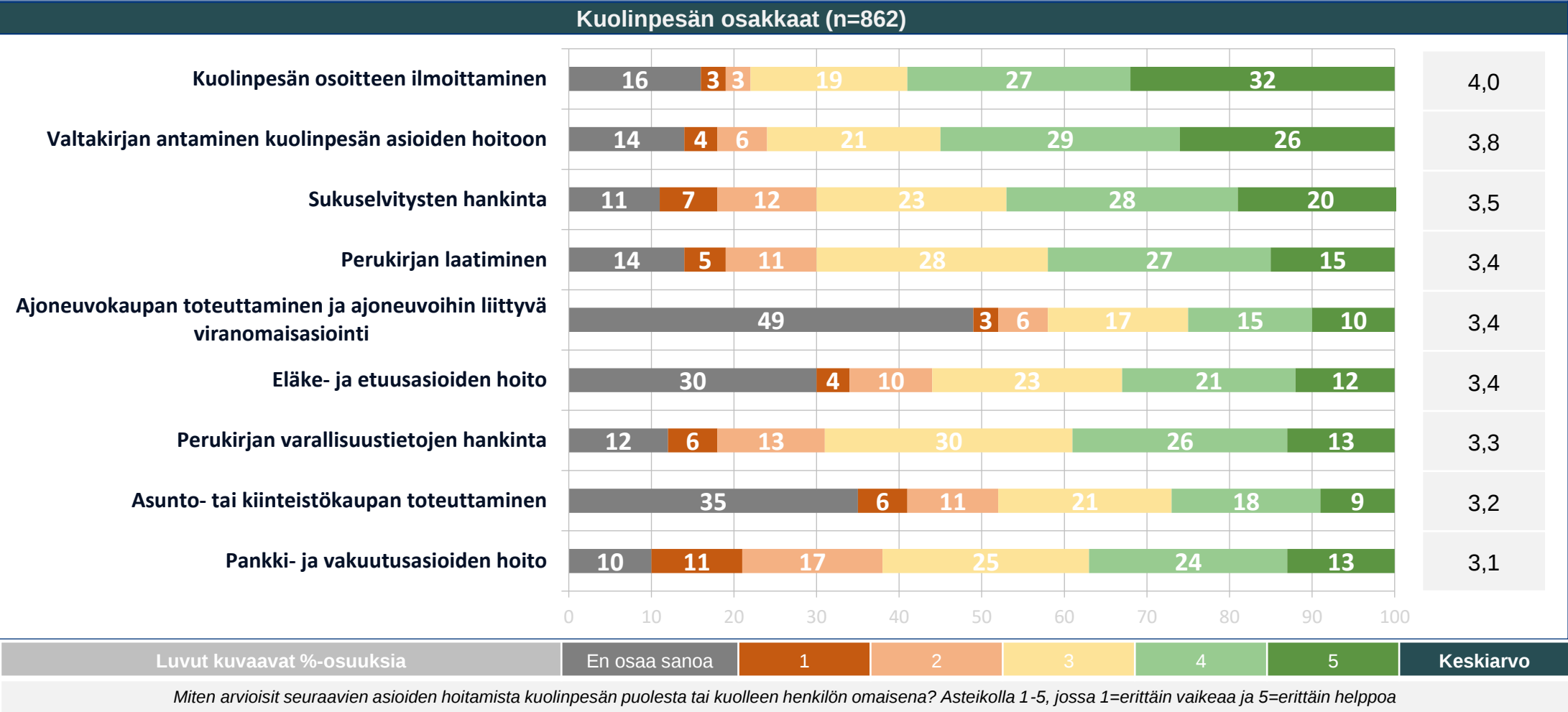
Ymmärrys kuolinpesän asioiden hoidosta

Miten hyvä käsitys sinulla on siitä, mitä kaikkea kuolinpesän asioiden hoitaminen vaatii?

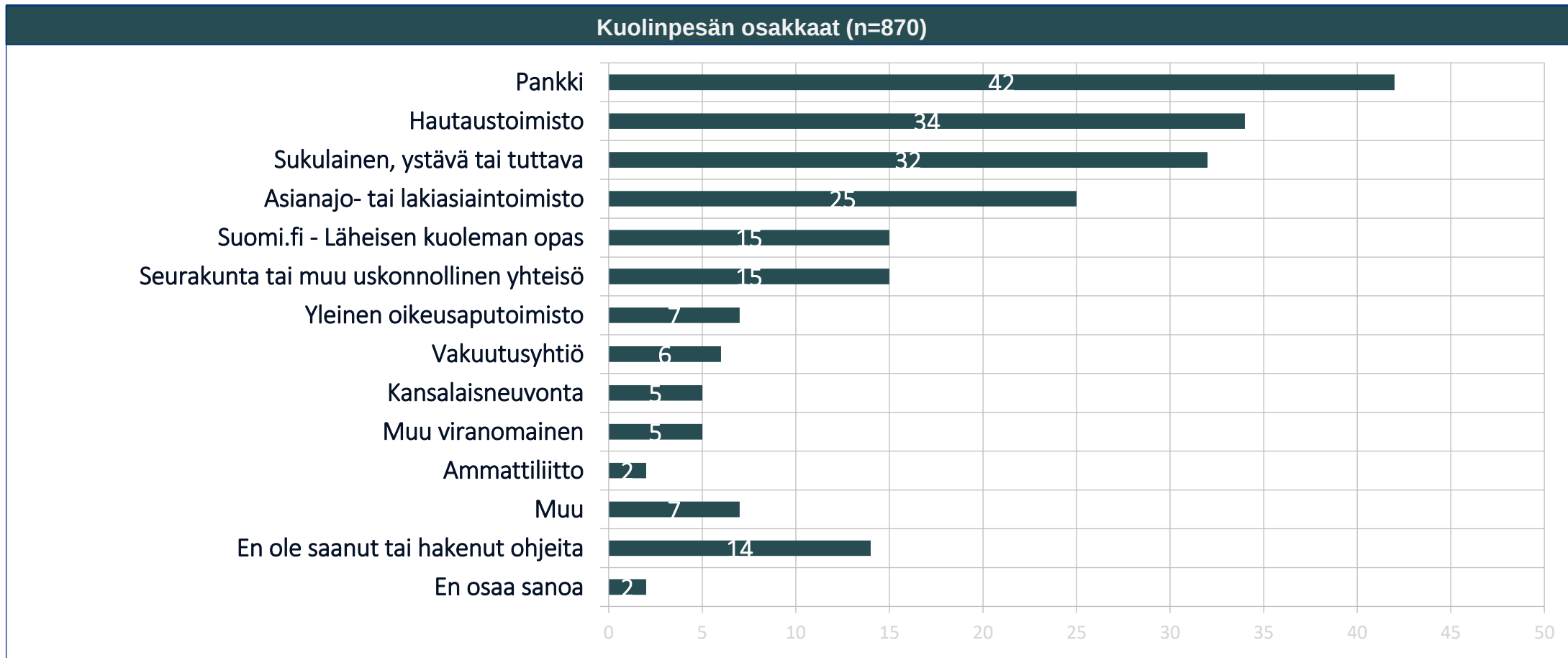
Miten helpoksi koet eri asioiden hoitamisen?

Tuki ja neuvonta kuolinpesän asioiden hoitoon

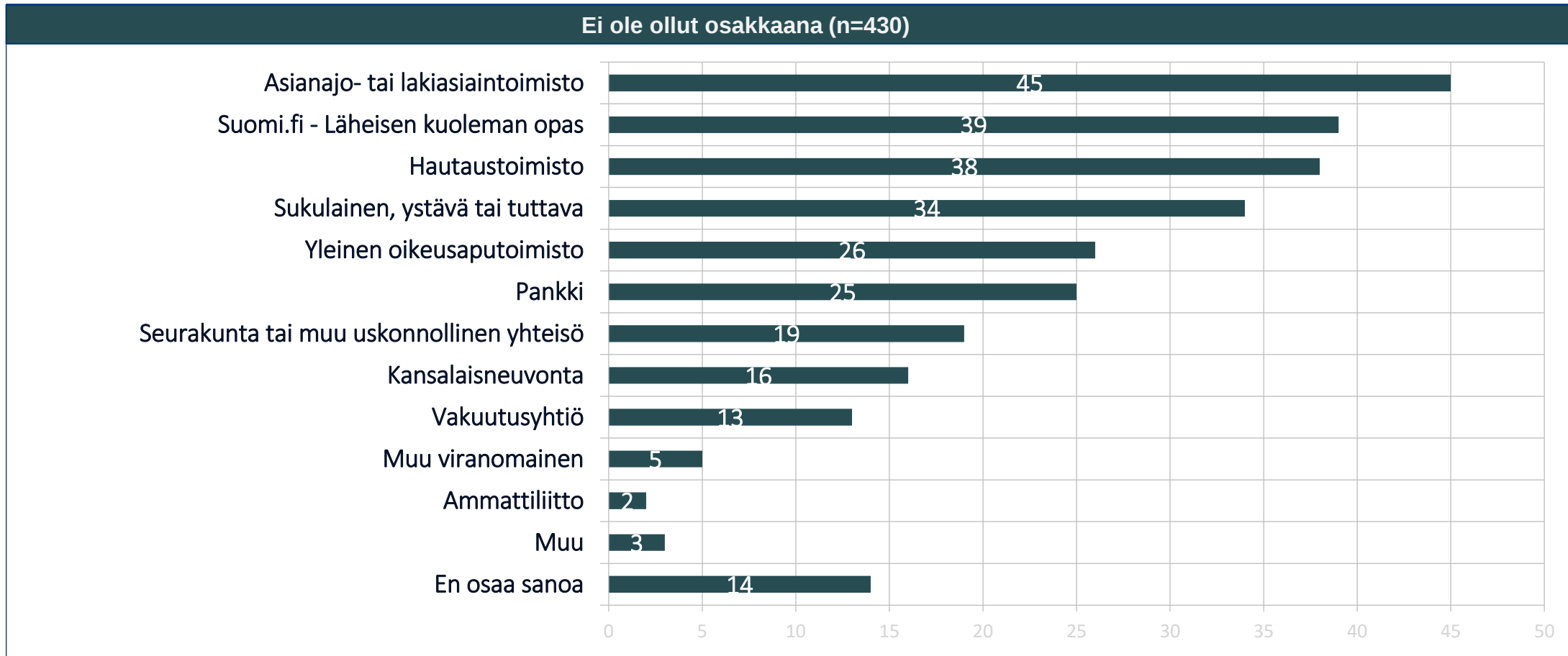
Mistä olet saanut ohjeita ja neuvontaa?

Palkkien luvut kuvaavat prosenttiosuutta vastaajajoukosta

Mistä olet saanut ohjeita ja neuvontaa kuolinpesän asioiden hoitamiseen? Rastita sopivat tahot:

Mistä hakisi ohjeita ja neuvontaa?

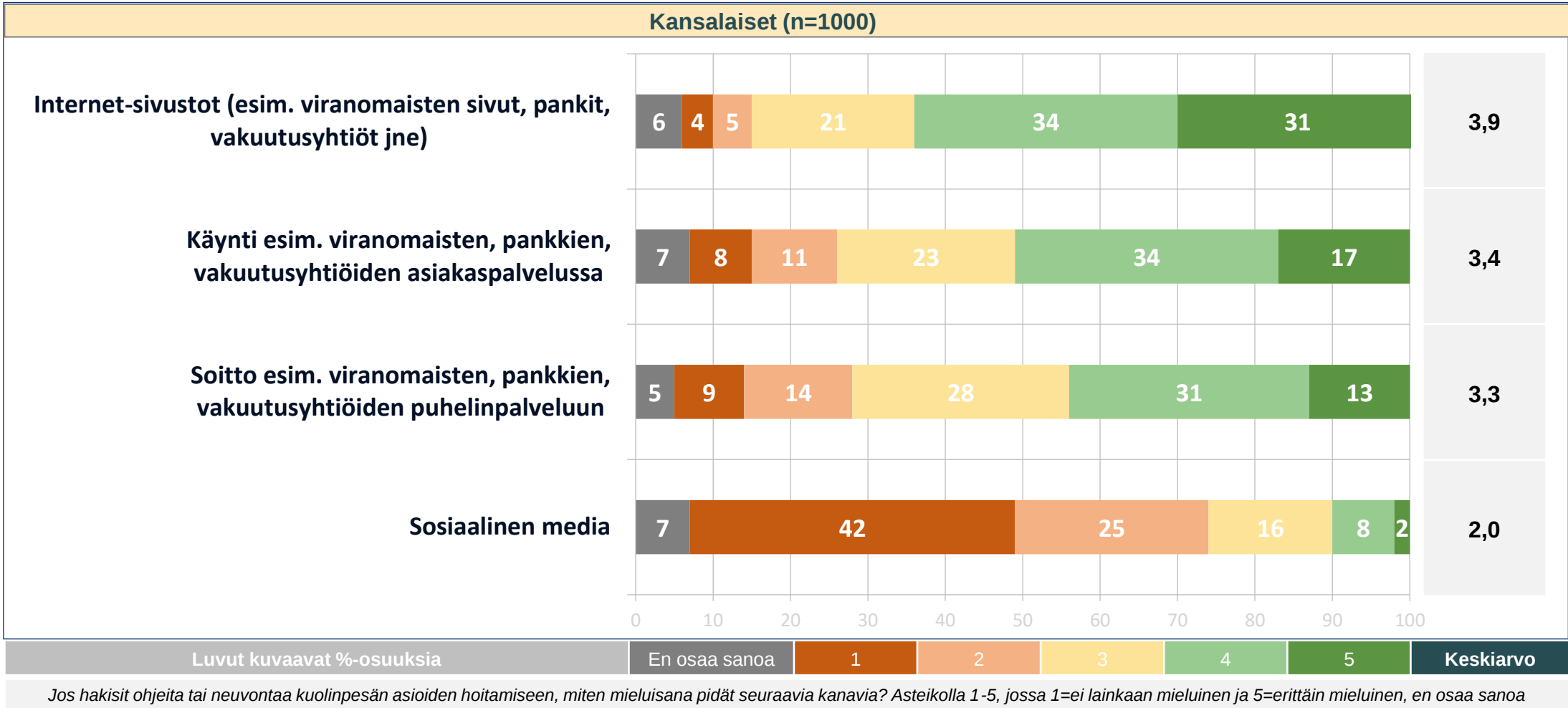
Palkkien luvut kuvaavat prosenttiosuutta vastaajajoukosta

Mistä hakisit ohjeita ja neuvontaa kuolinpesän asioiden hoitamiseen? Rastita sopivat tahot:

Mistä olet saanut tai hakisit ohjeita ja neuvontaa?

	Kuolinpesän osakas (n=870)	Ei ole ollut osakkaana (n=430)
Pankki	42 %	25 %
Hautaustoimisto	34 %	38 %
Sukulainen, ystävä tai tuttava	32 %	34 %
Asianajo- tai lakiasiaintoimisto	25 %	45 %
Suomi.fi - Läheisen kuoleman opas	15 %	39 %
Seurakunta tai muu uskonnollinen yhteisö	15 %	19 %
Yleinen oikeusaputoimisto	7 %	26 %
Vakuutusyhtiö	6 %	13 %
Kansalaisneuvonta	5 %	16 %
Muu viranomainen	5 %	5 %
Ammattiliitto	2 %	2 %
Muu	7 %	3 %
En ole saanut tai hakenut ohjeita	14 %	-
En osaa sanoa	2 %	14 %

Jos hakisit ohjeita, miten mieluisaksi koet eri kanavat?

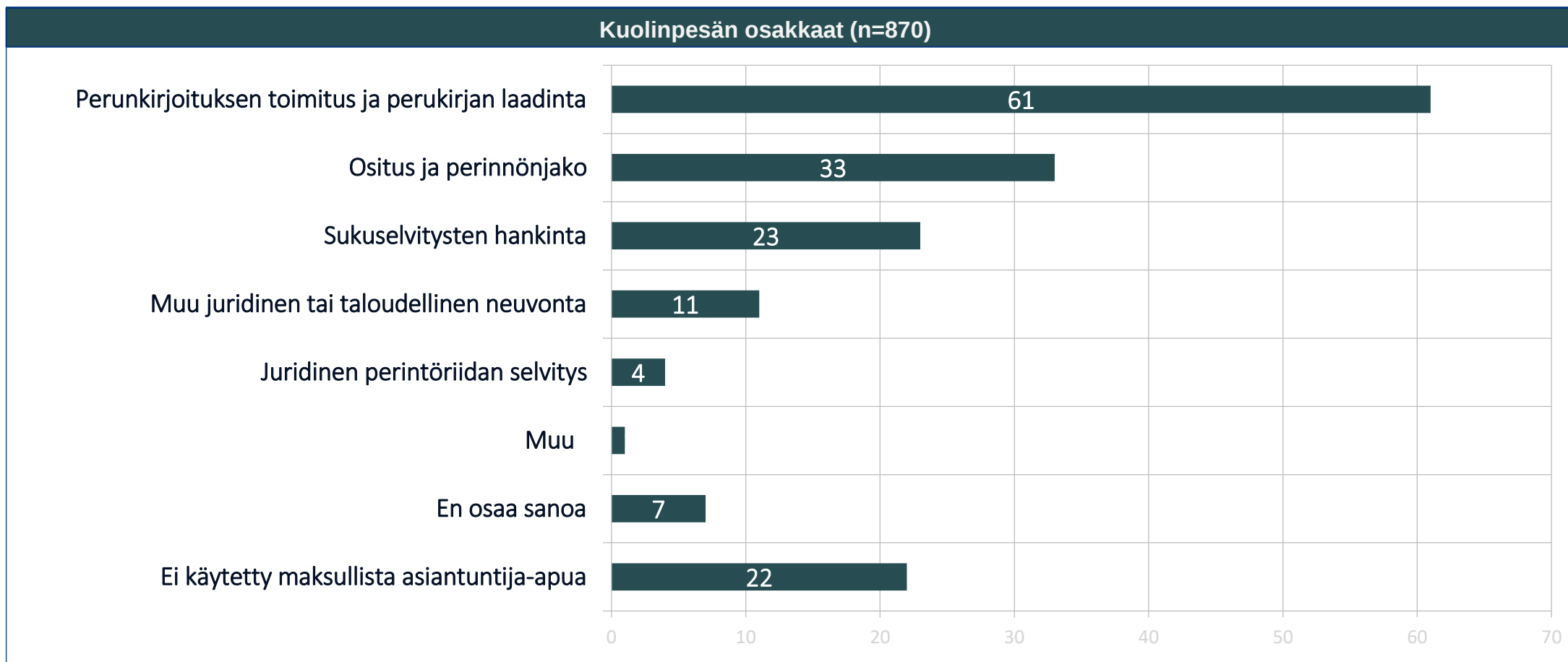

Jos hakisit ohjeita, miten mieluisaksi koet eri kanavat?

	Kuolinpesän osakas (n=870)	Ei ole ollut osakkaana (n=430)	Kansalaiset (n=1000)
Internet-sivustot (esim. viranomaisten sivut, pankit, vakuutusyhtiöt jne)	3,8	3,9	3,9
Käynti esim. viranomaisten, pankkien, vakuutusyhtiöiden asiakaspalvelussa	3,4	3,5	3,4
Soitto esim. viranomaisten, pankkien, vakuutusyhtiöiden puhelinpalveluun	3,3	3,2	3,3
Sosiaalinen media	2,0	2,0	2,0

Jos hakisit ohjeita tai neuvontaa kuolinpesän asioiden hoitamiseen, miten mieluisana pidät seuraavia kanavia? Asteikolla 1-5, jossa 1=ei lainkaan mieluinen ja 5=erittäin mieluinen, en osaa sanoa

Mihin on hyödynnetty maksullista apua?

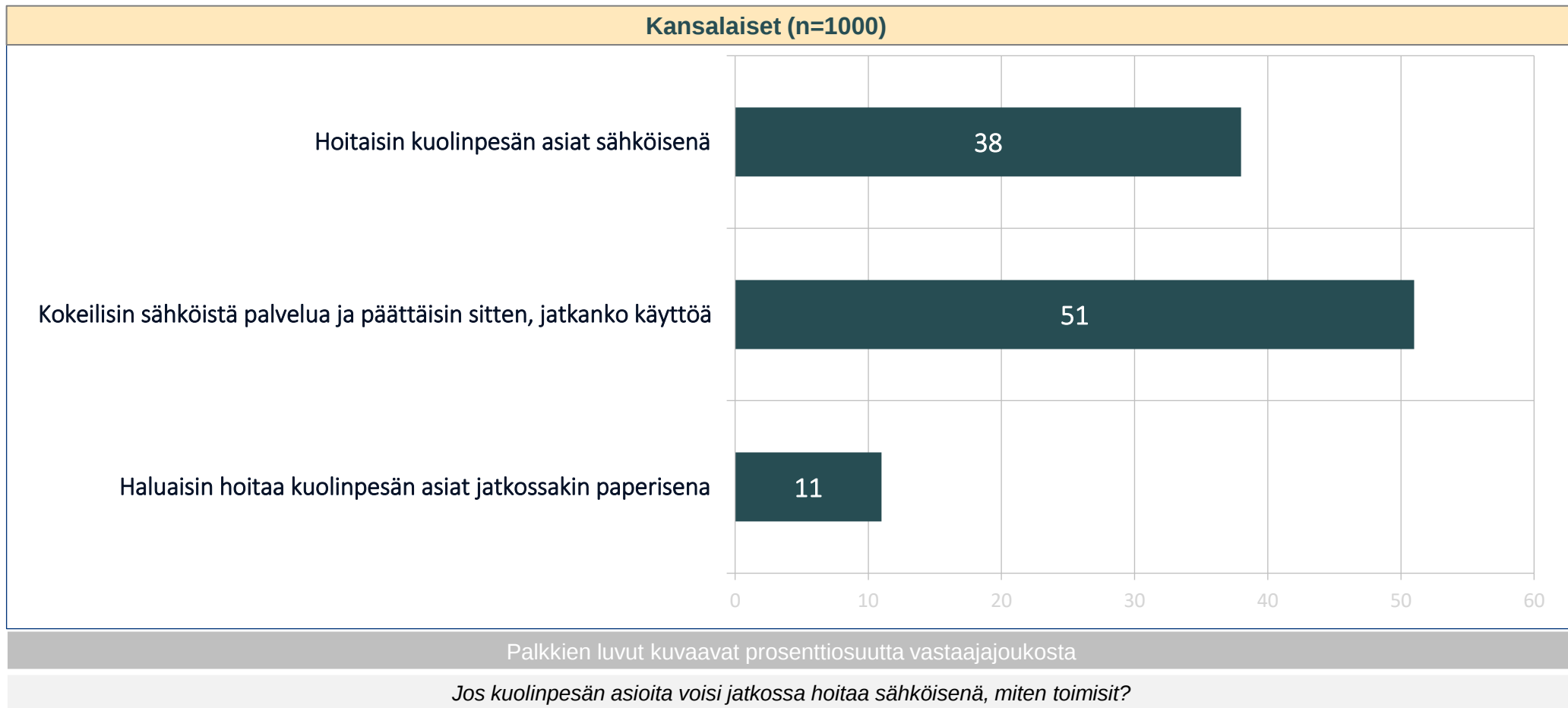
Palkkien luvut kuvaavat prosenttiosuutta vastaajajoukosta

Mihin kuolinpesän asioiden hoitamiseen olette käyttäneet maksullista asiantuntija-apua? Voit valita useita

Kuolinpesän sähköiset palvelut ja asioiden hoito tulevaisuudessa

Miten toimisit, jos kuolinpesän asioita voisi hoitaa sähköisesti?

Miten toimisit, jos kuolinpesän asioita voisi hoitaa sähköisesti?

	Kuolinpesän osakas (n=870)	Ei ole ollut osakkaana (n=430)	Kansalaiset (n=1000)
Hoitaisin kuolinpesän asiat sähköisenä	39 %	40 %	38 %
Kokeilisin sähköistä palvelua ja päättäisin sitten, jatkanko käyttöä	47 %	52 %	51 %
Haluaisin hoitaa kuolinpesän asiat jatkossakin paperisena	14 %	8 %	11 %

Jos kuolinpesän asioita voisi jatkossa hoitaa sähköisenä, miten toimisit?

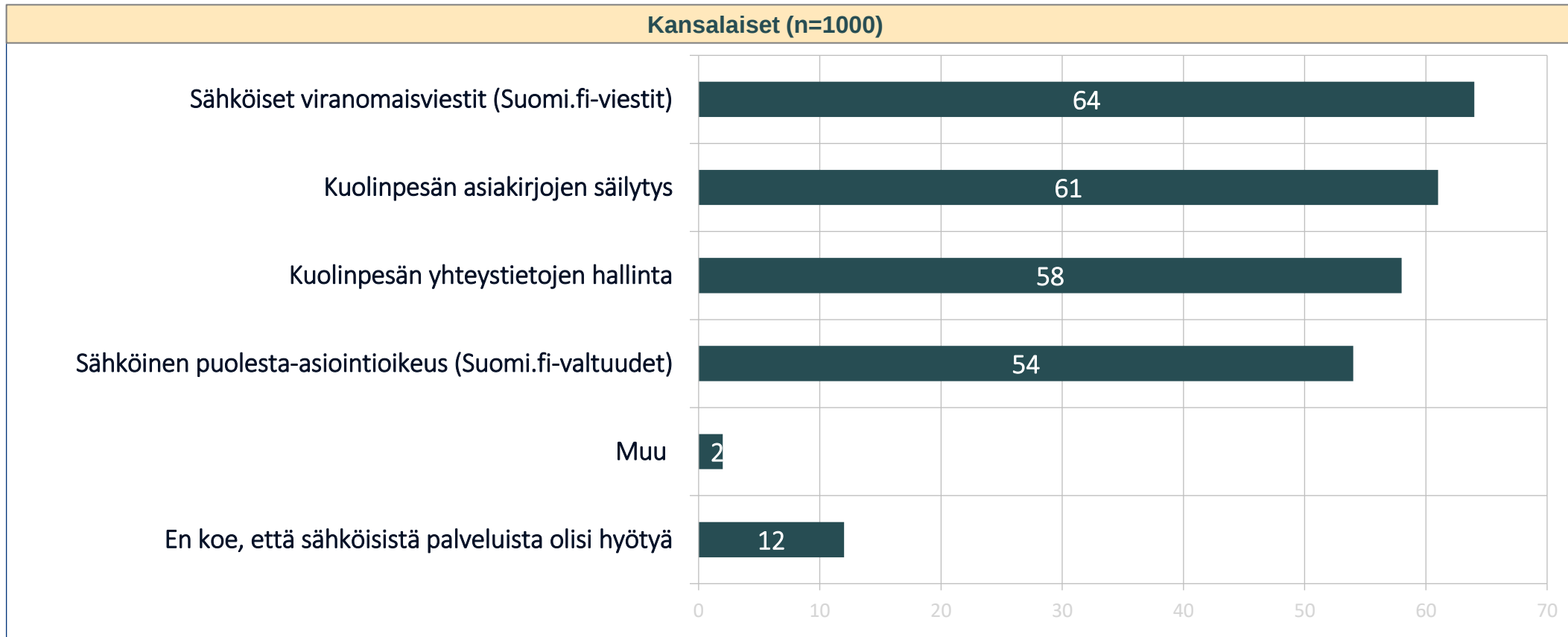
Jos kuolinpesän asioita voisi hoitaa sähköisenä, miten toimisit?

Vertailu tulotason mukaan	Alle 20.000 EUR	20.001-35.000 EUR	35.001-50.000 EUR	50.001-75.000 EUR	75.001-100.000 EUR	Yli 100.000 EUR	Kansalaiset
Hoitaisin kuolinpesän asiat sähköisenä	30 %	34 %	39 %	45 %	49 %	57 %	38 %
Kokeilisin sähköistä palvelua ja päättäisin sitten, jatkanko käyttöä	54 %	51 %	50 %	50 %	46 %	29 %	51 %
Haluaisin hoitaa kuolinpesän asiat jatkossakin paperisena	15 %	15 %	11 %	6 %	6 %	13 %	11 %
	n=209	n=240	n=217	n=212	n=142	n=82	n=1000

Palkkien luvut kuvaavat prosenttiosuutta vastaajajoukosta

Jos kuolinpesän asioita voisi jatkossa hoitaa sähköisenä, miten toimisit?

Mistä sähköisistä palveluista olisi hyötyä kuolinpesän asioiden hoidossa?

Palkkien luvut kuvaavat prosenttiosuutta vastaajajoukosta

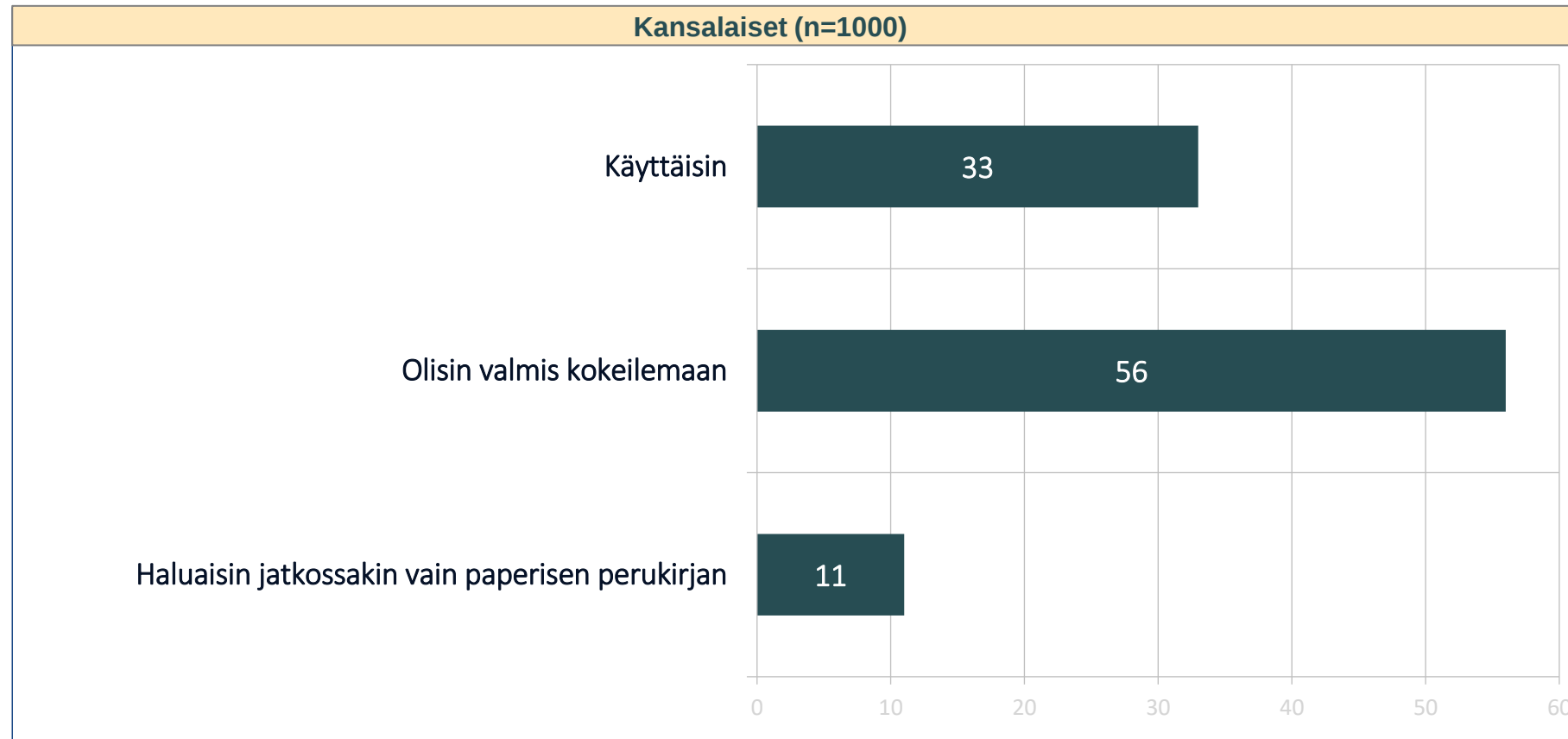
. Mistä sähköisistä palveluista olisi hyötyä kuolinpesän asioiden hoidossa?

Mistä sähköisistä palveluista olisi hyötyä kuolinpesän asioiden hoidossa?

	Kuolinpesän osakas (n=870)	Ei ole ollut osakkaana (n=430)	Kansalaiset (n=1000)
Sähköiset viranomaisviestit (Suomi.fi-viestit)	60 %	67 %	64 %
Kuolinpesän asiakirjojen säilytys	60 %	64 %	61 %
Kuolinpesän yhteystietojen hallinta	56 %	58 %	58 %
Sähköinen puolesta-asiointioikeus (Suomi.fi-valtuudet)	51 %	57 %	54 %
Muu	1 %	3 %	2 %
En koe, että sähköisistä palveluista olisi hyötyä	13 %	10 %	12 %

. Mistä sähköisistä palveluista olisi hyötyä kuolinpesän asioiden hoidossa?

Jos kuolinpesällä olisi mahdollisuus laatia sähköinen perukirja, käyttäisitkö sitä?

Palkkien luvut kuvaavat prosenttiosuutta vastaajajoukosta

Jos kuolinpesällä olisi mahdollisuus laatia sähköinen perukirja viranomaisen tarjoamassa sähköisessä asiointipalvelussa, käyttäisitkö sitä?

Jos kuolinpesällä olisi mahdollisuus laatia sähköinen perukirja, käyttäisitkö sitä?

	Kuolinpesän osakas (n=870)	Ei ole ollut osakkaana (n=430)	Kansalaiset (n=1000)
Käyttäisin	35 %	34 %	33 %
Olisin valmis kokeilemaan	53 %	58 %	56 %
Haluaisin jatkossakin vain paperisen perukirjan	12 %	8 %	11 %

Jos kuolinpesällä olisi mahdollisuus laatia sähköinen perukirja viranomaisen tarjoamassa sähköisessä asiointipalvelussa, käyttäisitkö sitä?

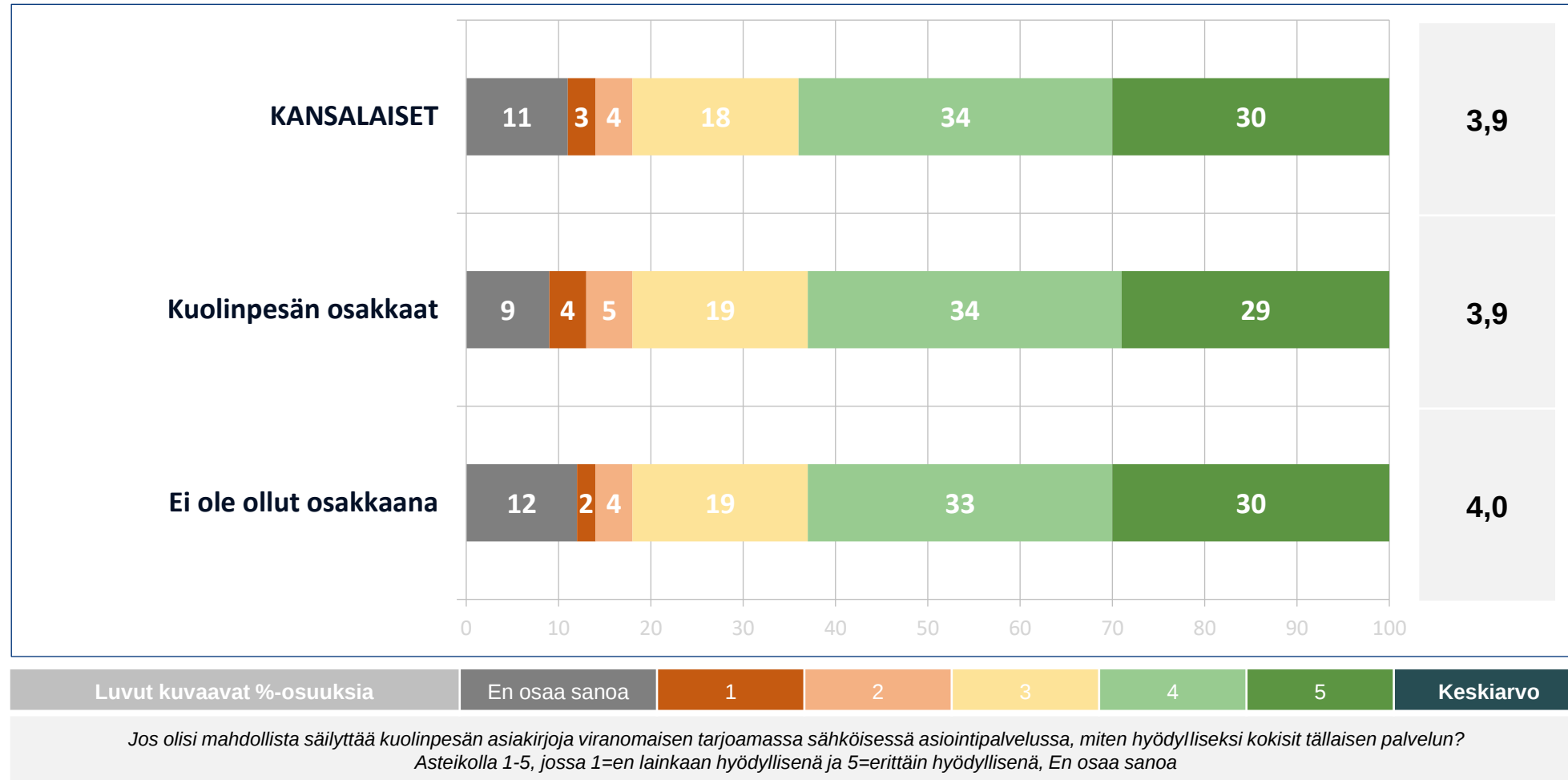
Jos kuolinpesällä olisi mahdollisuus laatia sähköinen perukirja, käyttäisitkö sitä?

Vertailu tulotason mukaan	Alle 20.000 EUR	20.001-35.000 EUR	35.001-50.000 EUR	50.001-75.000 EUR	75.001-100.000 EUR	Yli 100.000 EUR	Kansalaiset
Käyttäisin	23 %	34 %	33 %	38 %	51 %	48 %	33 %
Olisin valmis kokeilemaan	64 %	52 %	55 %	54 %	46 %	47 %	56 %
Haluaisin jatkossakin vain paperisen perukirjan	14 %	14 %	12 %	8 %	3 %	5 %	11 %
	n=209	n=240	n=217	n=212	n=142	n=82	n=1000

Palkkien luvut kuvaavat prosenttiosuutta vastaajajoukosta

Jos kuolinpesällä olisi mahdollisuus laatia sähköinen perukirja viranomaisen tarjoamassa sähköisessä asiointipalvelussa, käyttäisitkö sitä?

Miten hyödylliseksi koet, että kuolinpesän asiakirjoja voisi säilyttää sähköisessä asiointipalvelussa?

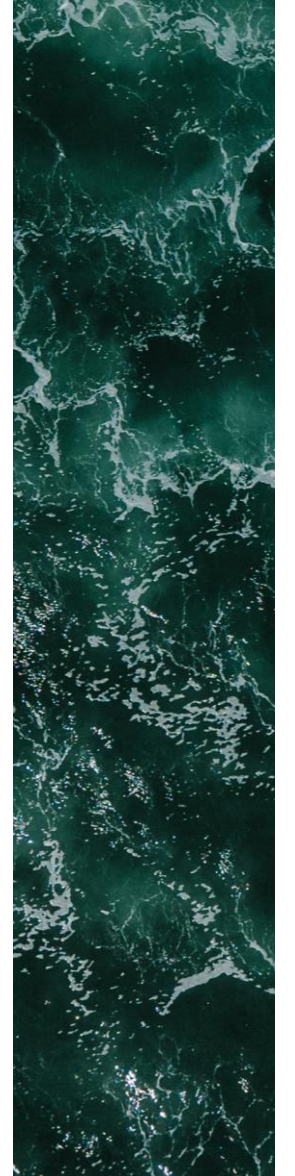

Mitä hyviä puolia näet siinä, että kuolinpesän asioita voisi hoitaa sähköisesti?

- **Ajansäästö ja asioinnin helppous.** Valtaosa vastaajista nostaa esille asioiden hoitamiseen kuluvan ajan säästämisen ja asioinnin helppouden. Aikaa säästyy, kun ei tarvitsisi matkustaa pitkiäkin matkoja paikan päälle tai koittaa löytää kaikille sopivaa aikaa ns. virka-aikana asioiden hoitamiseen. Sähköisessä asiointissa koetaan hyväksi juuri se, että voi hoitaa asioita silloin, kun itselle parhaiten sopii.
- **Asiakirjojen saatavuus ja jakaminen.** Moni näkee hyötynä myös sen, että erilaiset asiakirjat olisivat helposti saatavilla ja niitä voisi jakaa kaikille osapuolille sähköisen asioinnin kautta. Sähköisen asioinnin koetaan helpottavan paperityötä, joka koetaan työlääksi.
- **Asiakirjojen säilytys ja dokumentointi.** Moni korostaa myös sitä, että sähköisen asioinnin kautta tiedot pysyisivät paremmin tallessa ja erilaisten asiakirjojen arkistointi ja säilytys helpottuisi.

Analysoitu tutkimuksen avoimista vastauksista.

Yhteenvetoon on koottu teemat sen mukaan, mitä esiintyy eniten.

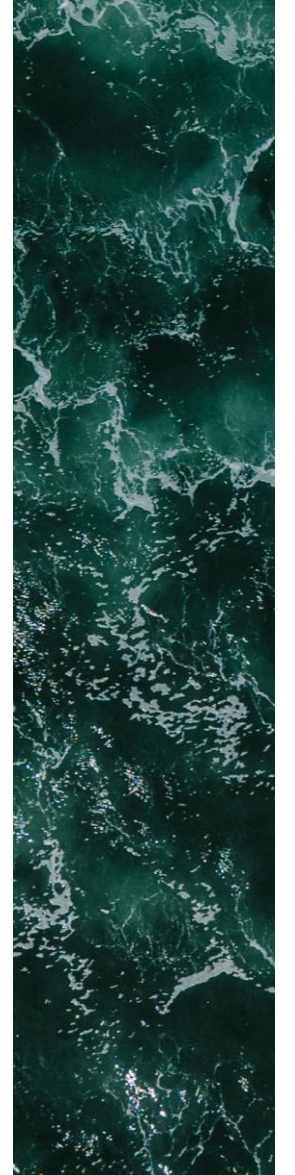

Mikä epäilyttää tai mietityttää kuolinpesän asioiden hoitoon liittyvissä sähköisissä palveluissa?

- **Tietoturvaan liittyvät asiat.** Sähköisen palvelun käytössä eniten huolettavat palvelun käytön turvallisuuteen liittyvät asiat, kuten tietovarkaudet, henkilötietojen vuotaminen. Myös sähköisen palvelun toiminnan luotettavuus nostetaan esille, mm. erilaisten palvelunestohyökkäyksien sattuessa.
- **Tietojen oikeellisuus ja säilyvyys.** Monia huolestuttaa, ovatko tiedot oikein ja säilyvätkö ne varmasti pitkiäkin aikoja sähköisessä palvelussa.
- **Osaaminen.** Osa kokee, että oma osaaminen ei ole välttämättä riittävällä tasolla sähköisen palvelun käyttämiseen. Osaa epäilyttää, ymmärtäisikö toimia oikein tai tekisikö virheitä. Myös palvelun helppokäyttöisyys mietityttää, samoin mahdollinen avun ja tuen puute.

Analysoitu tutkimuksen avoimista vastauksista.

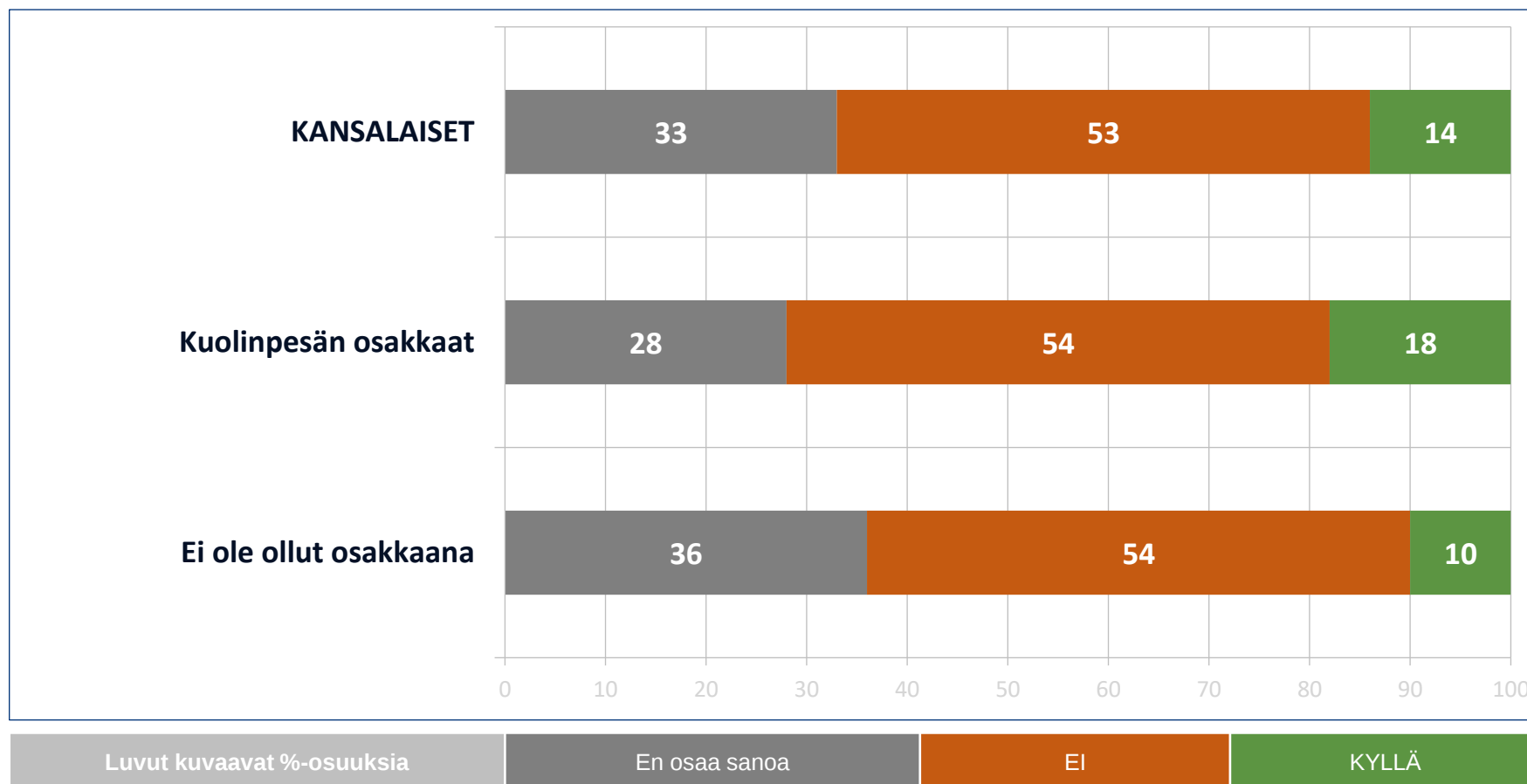
Yhteenvedoon on koottu teemat sen mukaan, mitä esiintyy eniten.

Kuolinpesän osakasrekisteri

Olisiko mielestäsi perusteltua, että kuolinpesän osakasrekisterin käyttöönotto olisi maksullista?

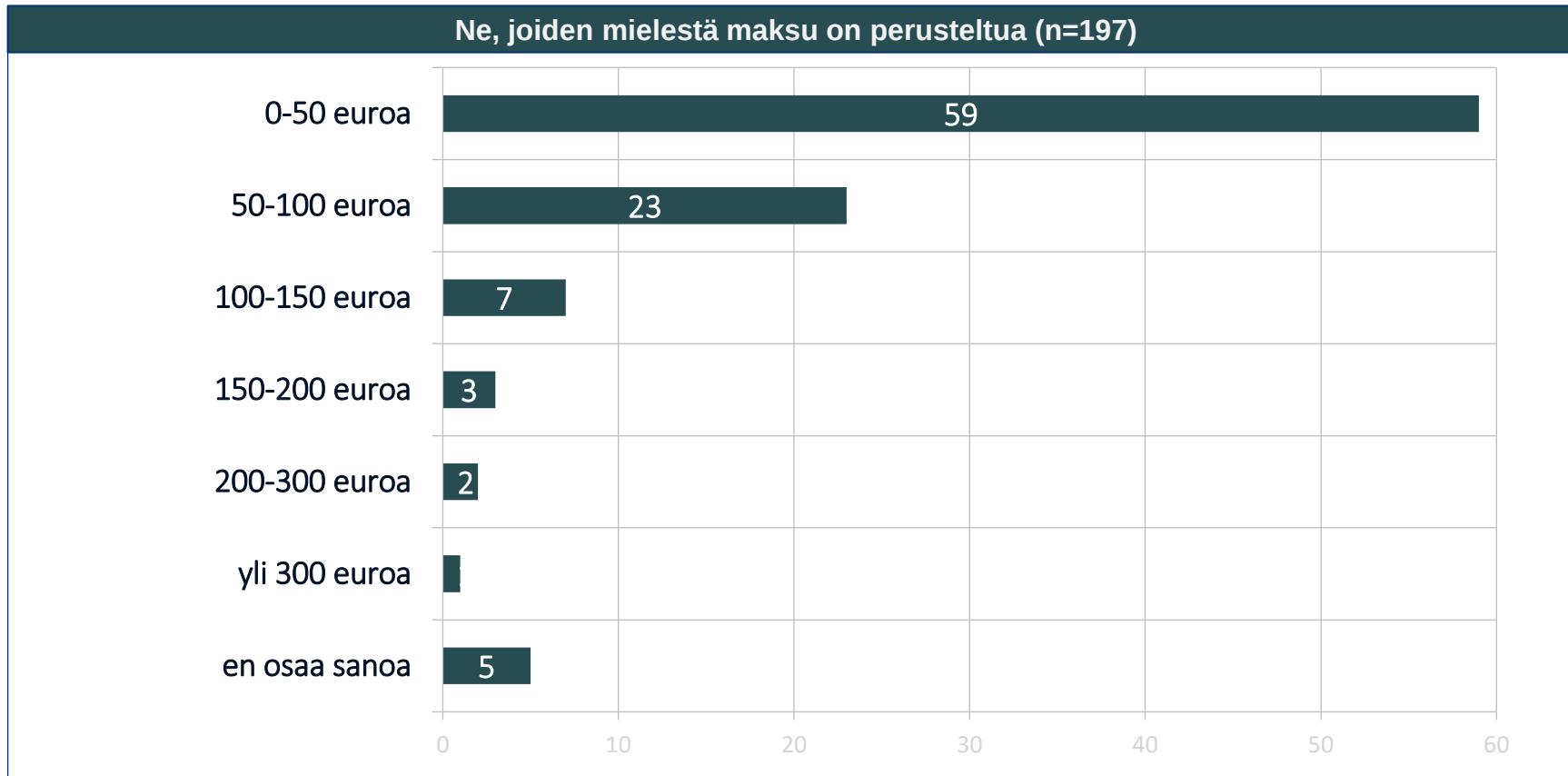

Tällä hetkellä kuolinpesän osakkaiden tulee osoittaa osakkuutensa hankkimalla paperiset sukuselvitykset kirkoilta, Kansallisarkistolta ja/tai Digi- ja väestötietovirastolta. Paperiset sukuselvitykset ovat maksullisia.

DVV suunnittelee tuottavansa sähköisen rekisterin, johon tiedot osakkaista kerättäisiin, ja josta osakkuustiedon voisi osoittaa automaattisesti ja vaivatta esimerkiksi kuolinpesän asioiden hoidossa.

Olisiko mielestäsi perusteltua, että kuolinpesän osakasrekisterin käyttöönotto olisi kuolinpesälle maksullista?

Mikä olisi sopiva maksu kuolinpesälle osakasrekisterin käyttöönotosta?

Palkkien luvut kuvaavat prosenttiosuutta vastaajajoukosta

Mikä olisi sopiva maksu kuolinpesälle osakasrekisterin käyttöönotosta?

Jos kuolinpesän osakasrekisteri olisi maksullinen sähköinen palvelu, mitä odottaisit saavasi maksua vastaan?

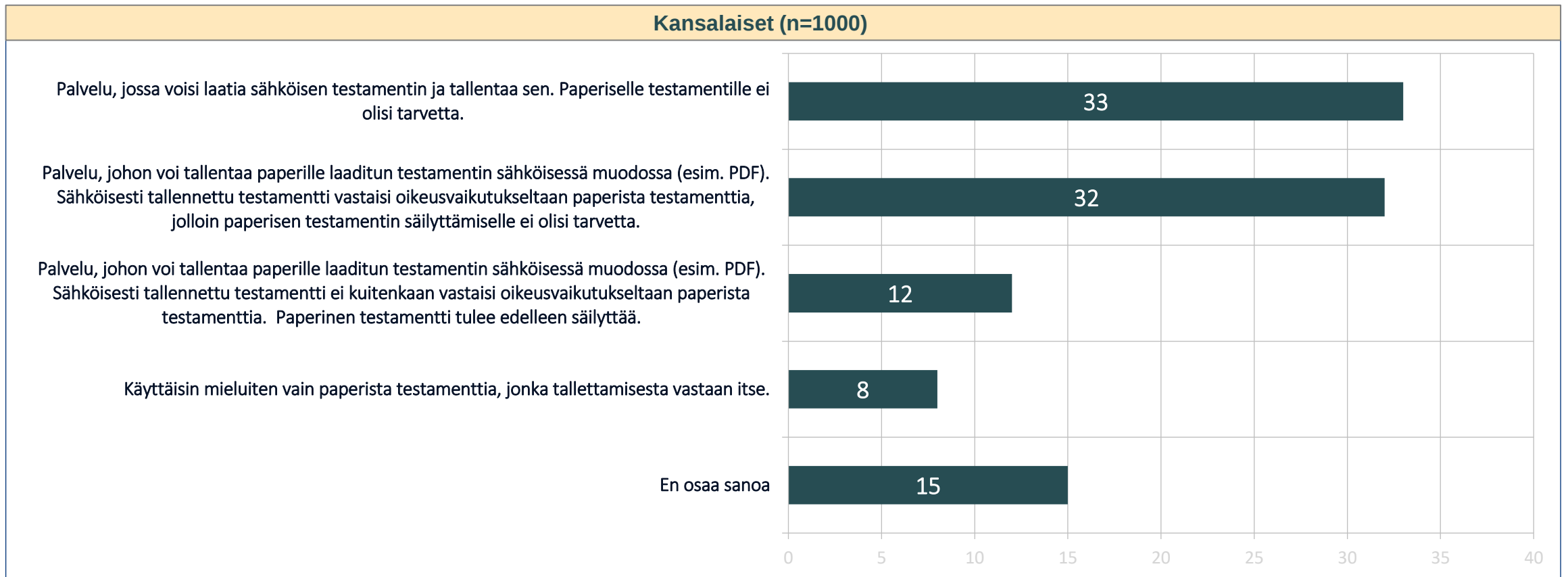
- **Asioinnin sujuvuus.** Eniten toivotaan sujuvaa ja nopeaa asiointia sekä asioiden hoitamisen helppoutta. Lisäksi toivotaan toiminnallisesti ja käytettävyydeltään hyvää sähköistä palvelua.
- **Asiakaspalvelu ja tuki.** Kansalaiset kokevat tärkeäksi saada apua ja tukea palvelun käyttöön. Moni kaipaa myös henkilökohtaista asiakaspalvelua ja neuvontaa. Ohjeiden tulee olla selkeitä ja helposti ymmärrettäviä.
- **Ajantasaiset ja luotettavat tiedot.** Palvelusta halutaan saada kaikki tarvittavat tiedot kattavasti samasta paikasta. Tietojen oikeellisuuteen tulee myös voida luottaa, samoin tietojen luotettavaan säilytykseen ja tietoturvaan.
- Pieni joukko vastaajista mainitsee, että palvelu ei saisi olla maksullinen.

Testamenttirekisteri

Jos viranomainen tarjoaisi sähköisen testamenttipalvelun, mikä olisi mieluisin vaihtoehto?

Palkkien luvut kuvaavat prosenttiosuutta vastaajajoukosta

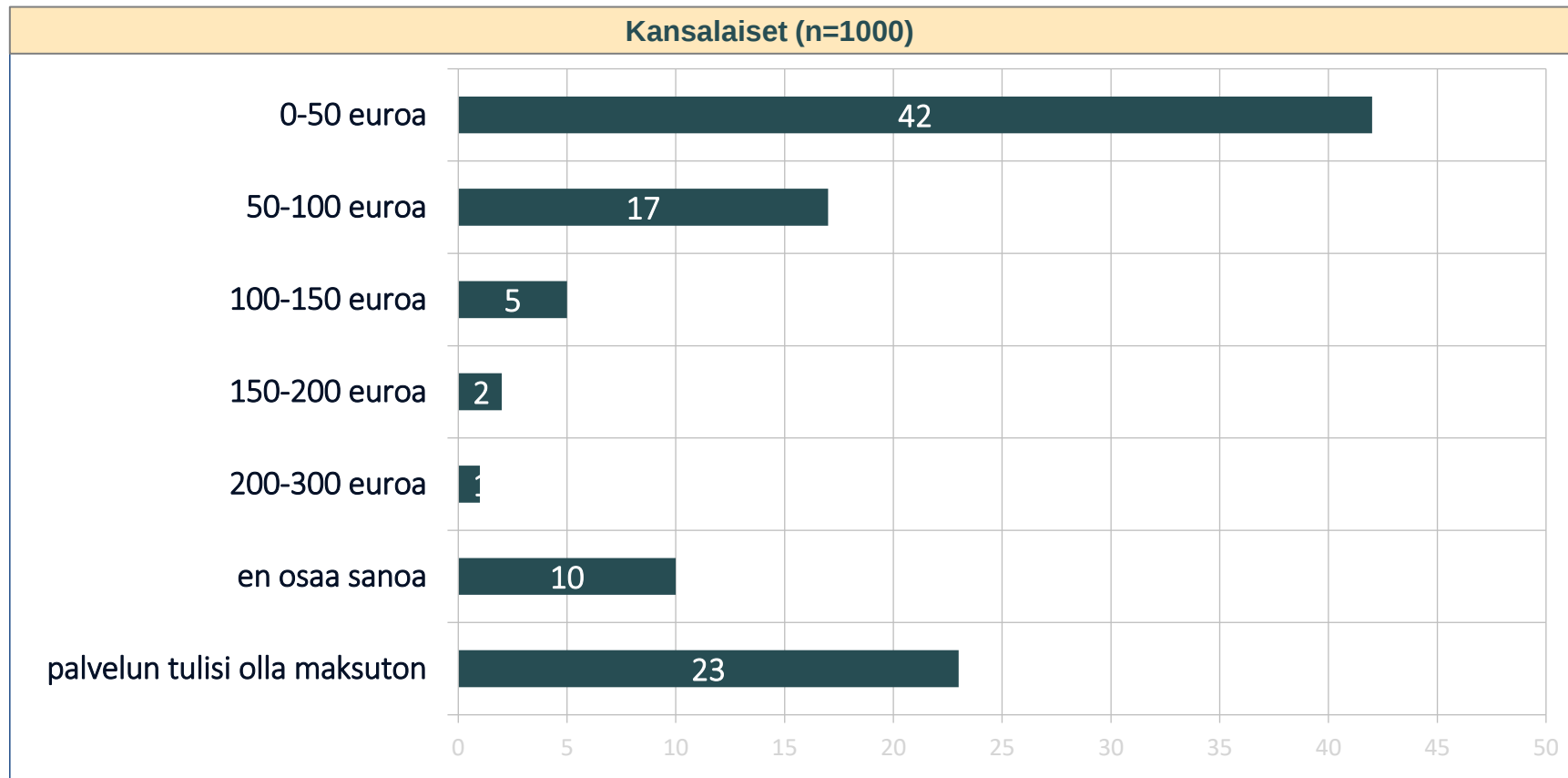
Jos viranomainen tarjoaisi sähköisen testamenttipalvelun, mikä olisi sinulle mieluisin vaihtoehto? Palvelun käyttö olisi vapaaehtoista.

Jos viranomainen tarjoaisi sähköisen testamenttipalvelun, mikä olisi mieluisin vaihtoehto?

	Kuolinpesän osakas (n=870)	Ei ole ollut osakkaana (n=430)
Palvelu, jossa voisi laatia sähköisen testamentin ja tallentaa sen. Paperiselle testamentille ei olisi tarvetta.	33 %	33 %
Palvelu, johon voi tallentaa paperille laaditun testamentin sähköisessä muodossa (esim. PDF). Sähköisesti tallennettu testamentti vastaisi oikeusvaikutukseltaan paperista testamenttia, jolloin paperisen testamentin säilyttämiselle ei olisi tarvetta.	33 %	31 %
Palvelu, johon voi tallentaa paperille laaditun testamentin sähköisessä muodossa (esim. PDF). Sähköisesti tallennettu testamentti ei kuitenkaan vastaisi oikeusvaikutukseltaan paperista testamenttia. Paperinen testamentti tulee edelleen säilyttää.	12 %	13 %
Käyttäisin mieluiten vain paperista testamenttia, jonka tallettamisesta vastaan itse.	10 %	6 %
En osaa sanoa	12 %	18 %

Jos viranomainen tarjoaisi sähköisen testamenttipalvelun, mikä olisi sinulle mieluisin vaihtoehto? Palvelun käyttö olisi vapaaehtoista.

Mikä olisi sopiva maksu testamenttipalvelun käyttöönotosta?

Palkkien luvut kuvaavat prosenttiosuutta vastaajajoukosta

Mikä olisi sopiva maksu testamenttipalvelun käyttöönotosta?

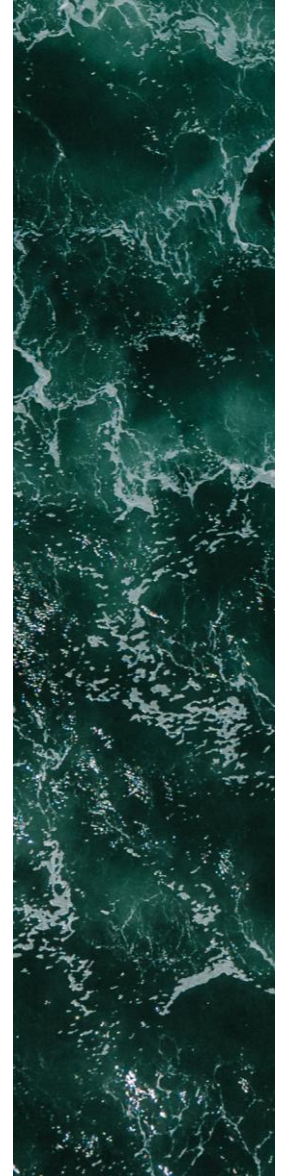
Mikä olisi sopiva maksu testamenttipalvelun käyttöönotosta?

	Kuolinpesän osakas (n=870)	Ei ole ollut osakkaana (n=430)
0-50 euroa	40 %	46 %
50-100 euroa	21 %	11 %
100-150 euroa	5 %	5 %
150-200 euroa	2 %	3 %
200-300 euroa	1 %	0 %
en osaa sanoa	8 %	11 %
palvelun tulisi olla maksuton	23 %	24 %

Mikä olisi sopiva maksu testamenttipalvelun käyttöönotosta?

Millaisia haasteita olet kohdannut liittyen testamenttien säilyttämiseen tai löytämiseen?

- **Testamentin säilyttäminen ja arkistointi koetaan haastavaksi.** Moni pelkää, että testamenttia ei löydy, se katoaa muiden papereiden joukkoon tai tuhoutuu esimerkiksi muuton yhteydessä. Moni pelkää myös, että muistisairaus saattaa johtaa siihen, että testamentti katoaa.
- **Tieto testamentin olemassaolosta.** Osa kokee vaikeaksi myös sen, miten voi varmistua siitä, onko testamenttia ylipäänsä tehty. Onko se kadonnut vai eikö sitä ole lainkaan?
- **Testamentin oikeellisuus.** Huolta aiheuttaa myös se, onko löydetty testamentti varmasti se viimeisin versio ja edesmenneen omaisen lopullinen tahto.
- **Huolta hälventää** se, että testamentin olemassa olosta kerrotaan ajoissa ja että sitä säilytetään jossain muualla kuin kotona, esimerkiksi pankin tallelokerossa.

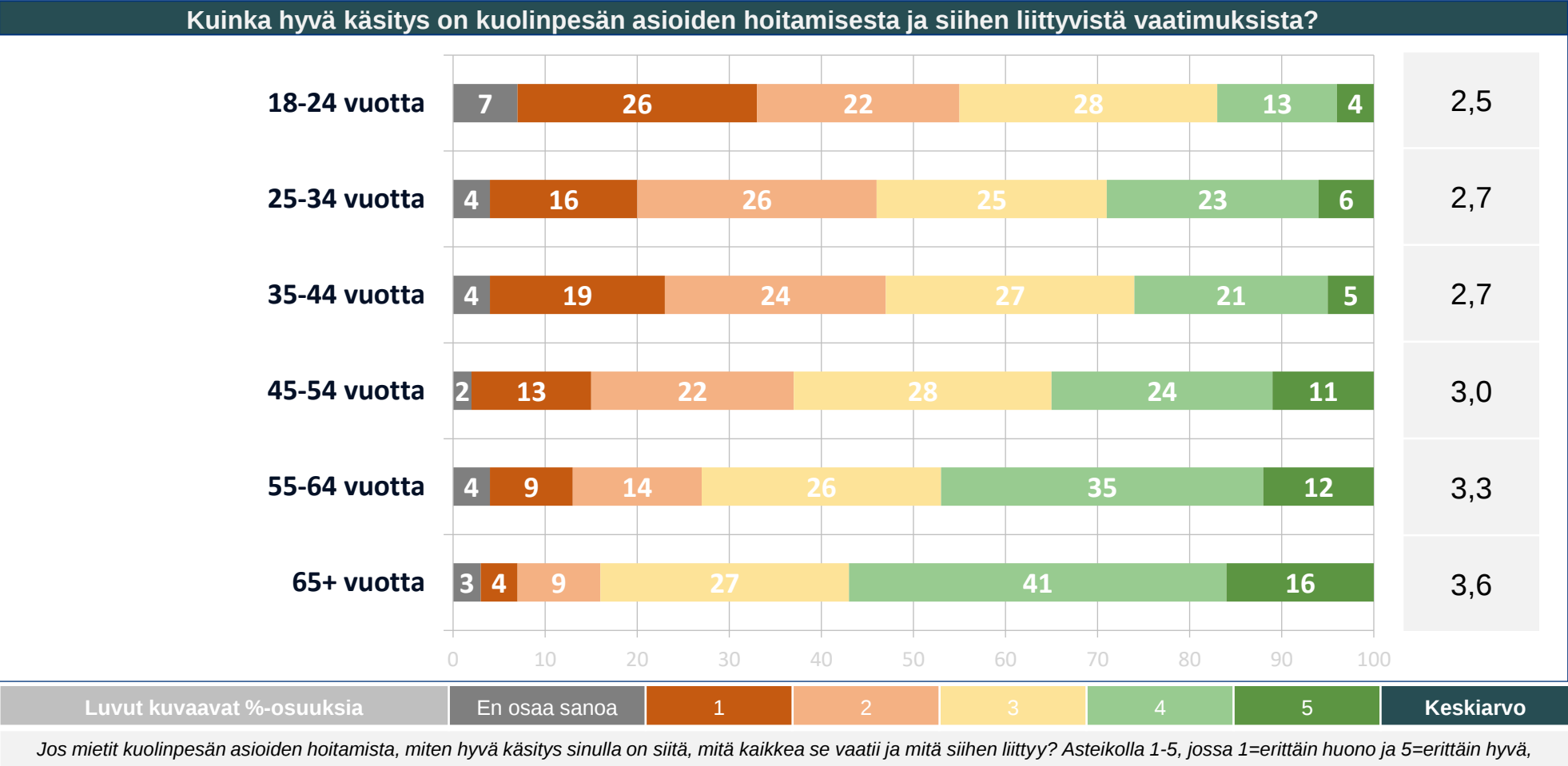
LIITE 1: Ikäryhmien vertailut

Vertailujoukko ja vastaajamäärät

Ikä	n-luku
18-24 vuotta	112
25-34 vuotta	192
35-44 vuotta	195
45-54 vuotta	197
55-64 vuotta	229
65+ vuotta	376

Miten hyvä käsitys sinulla on siitä, mitä kaikkea kuolinpesän asioiden hoitaminen vaatii?

Miten helpoksi koet asioiden hoitamisen?

	18-24 vuotta	25-34 vuotta	35-44 vuotta	45-54 vuotta	55-64 vuotta	65+ vuotta	Kuolinpesän osakkaat
Kuolinpesän osoitteen ilmoittaminen	3,8	3,7	3,5	3,9	4,0	4,2	4,0
Valtakirjan antaminen kuolinpesän asioiden hoitoon	3,2	3,7	3,5	3,7	3,9	4,0	3,8
Sukuselvitysten hankinta	3,1	3,5	3,4	3,5	3,4	3,5	3,5
Perukirjan laatiminen	2,9	3,4	3,0	3,3	3,5	3,6	3,4
Ajoneuvokaupan toteuttaminen ja ajoneuvoihin liittyvä viranomaisasiointi	3,1	3,3	3,2	3,3	3,5	3,6	3,4
Eläke- ja etuusasioiden hoito	2,8	3,3	2,9	3,2	3,4	3,6	3,4
Perukirjan varallisuustietojen hankinta	2,7	3,2	3,0	3,3	3,3	3,5	3,3
Asunto- tai kiinteistökaupan toteuttaminen	3,0	3,1	2,9	3,1	3,4	3,3	3,2
Pankki- ja vakuutusasioiden hoito	2,8	2,8	2,9	3,0	3,1	3,4	3,1
	n=112	n=192	n=195	n=197	n=229	n=376	n=862

Luvut kuvaava keskiarvoja

Miten arvioisit seuraavien asioiden hoitamista kuolinpesän puolesta tai kuolleen henkilön omaisena? Asteikolla 1-5, jossa 1=erittäin vaikeaa ja 5=erittäin helppoa

Jos hakisit ohjeita, miten mieluisaksi koet eri kanavat?

	18-24 vuotta	25-34 vuotta	35-44 vuotta	45-54 vuotta	55-64 vuotta	65+ vuotta	Kansalaiset
Internet-sivustot (esim. viranomaisten sivut, pankit, vakuutusyhtiöt jne)	4,0	4,0	4,1	3,9	3,7	3,7	3,9
Käynti esim. viranomaisten, pankkien, vakuutusyhtiöiden asiakaspalvelussa	3,5	3,5	3,2	3,3	3,4	3,6	3,4
Soitto esim. viranomaisten, pankkien, vakuutusyhtiöiden puhelinpalveluun	3,3	3,2	3,1	3,3	3,4	3,3	3,3
Sosiaalinen media	2,7	2,2	2,0	1,9	1,7	1,9	2,0
	n=112	n=192	n=195	n=197	n=229	n=376	n=1000

Luvut kuvaava keskiarvoja

Jos hakisit ohjeita tai neuvontaa kuolinpesän asioiden hoitamiseen, miten mieluisana pidät seuraavia kanavia? Asteikolla 1-5, jossa 1=ei lainkaan mieluinen ja 5=erittäin mieluinen, en osaa sanoa

Jos kuolinpesän asioita voisi hoitaa sähköisenä, miten toimisit?

	18-24 vuotta	25-34 vuotta	35-44 vuotta	45-54 vuotta	55-64 vuotta	65+ vuotta	Kansalaiset
Hoitaisin kuolinpesän asiat sähköisenä	33 %	48 %	48 %	45 %	37 %	31 %	38 %
Kokeilisin sähköistä palvelua ja päättäisin sitten, jatkanko käyttöä	60 %	48 %	46 %	45 %	49 %	48 %	51 %
Haluaisin hoitaa kuolinpesän asiat jatkossakin paperisena	7 %	4 %	6 %	10 %	14 %	21 %	11 %
	<i>n=112</i>	<i>n=192</i>	<i>n=195</i>	<i>n=197</i>	<i>n=229</i>	<i>n=376</i>	<i>n=1000</i>

Palkkien luvut kuvaavat prosenttiosuutta vastaajajoukosta

Jos kuolinpesän asioita voisi jatkossa hoitaa sähköisenä, miten toimisit?

Mistä sähköisistä palveluista olisi hyötyä kuolinpesän asioiden hoidossa?

	18-24 vuotta	25-34 vuotta	35-44 vuotta	45-54 vuotta	55-64 vuotta	65+ vuotta	Kansalaiset
Sähköiset viranomaisviestit (Suomi.fi-viestit)	57 %	67 %	73 %	66 %	63 %	54 %	64 %
Kuolinpesän asiakirjojen säilytys	61 %	73 %	70 %	66 %	55 %	52 %	61 %
Kuolinpesän yhteystietojen hallinta	56 %	62 %	61 %	62 %	54 %	52 %	58 %
Sähköinen puolesta-asiointioikeus (Suomi.fi-valtuudet)	40 %	57 %	66 %	65 %	52 %	42 %	54 %
En koe, että sähköisistä palveluista olisi hyötyä	11 %	6 %	7 %	9 %	13 %	20 %	12 %
	n=112	n=192	n=195	n=197	n=229	n=376	n=1000

Palkkien luvut kuvaavat prosenttiosuutta vastaajajoukosta

. Mistä sähköisistä palveluista olisi hyötyä kuolinpesän asioiden hoidossa?

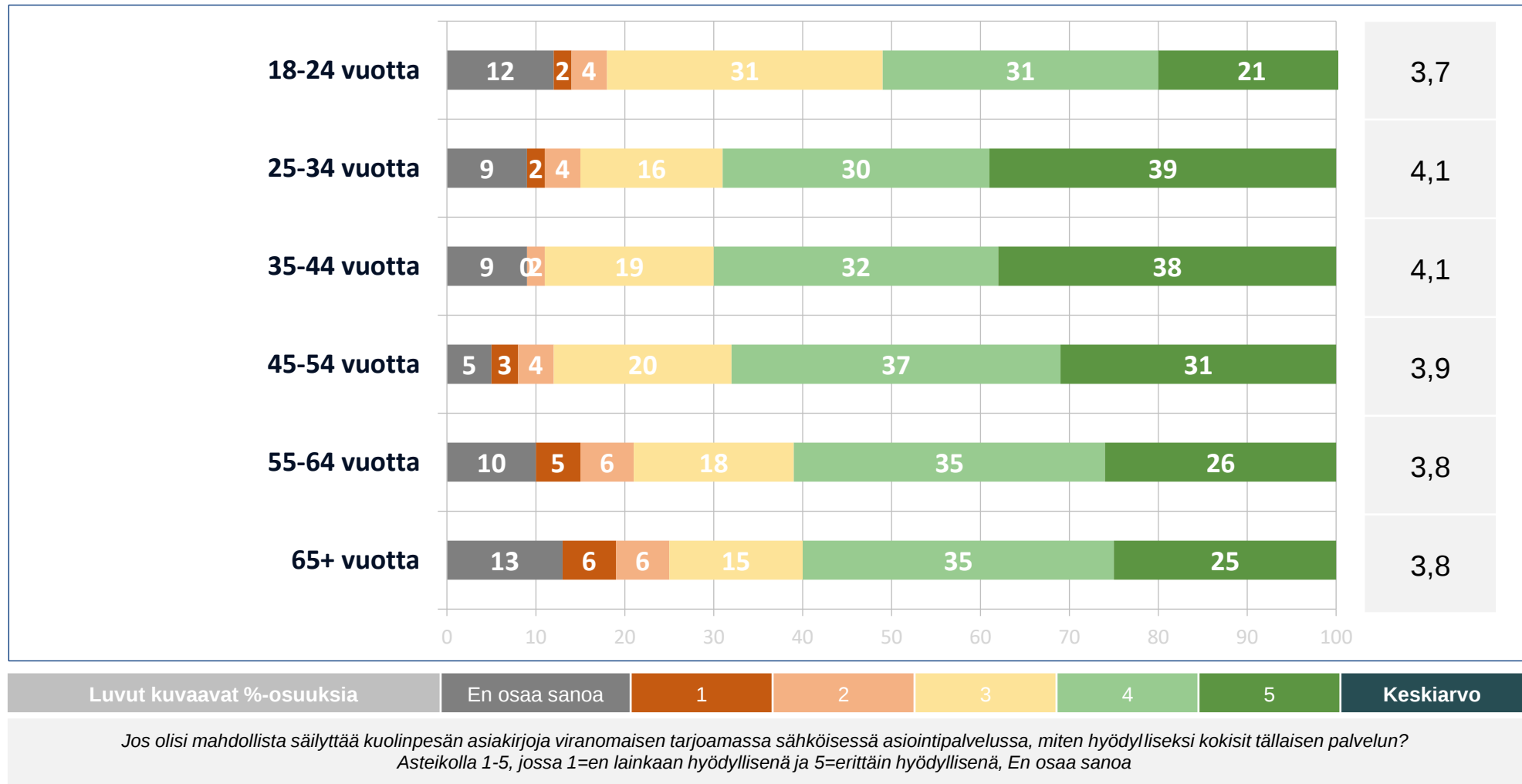
Jos kuolinpesällä olisi mahdollisuus laatia sähköinen perukirja, käyttäisitkö sitä?

	18-24 vuotta	25-34 vuotta	35-44 vuotta	45-54 vuotta	55-64 vuotta	65+ vuotta	Kansalaiset
Käyttäisin	23 %	45 %	42 %	39 %	32 %	28 %	33 %
Olisin valmis kokeilemaan	66 %	49 %	57 %	52 %	59 %	52 %	56 %
Haluaisin jatkossakin vain paperisen perukirjan	11 %	6 %	2 %	9 %	9 %	20 %	11 %
	n=112	n=192	n=195	n=197	n=229	n=376	n=1000

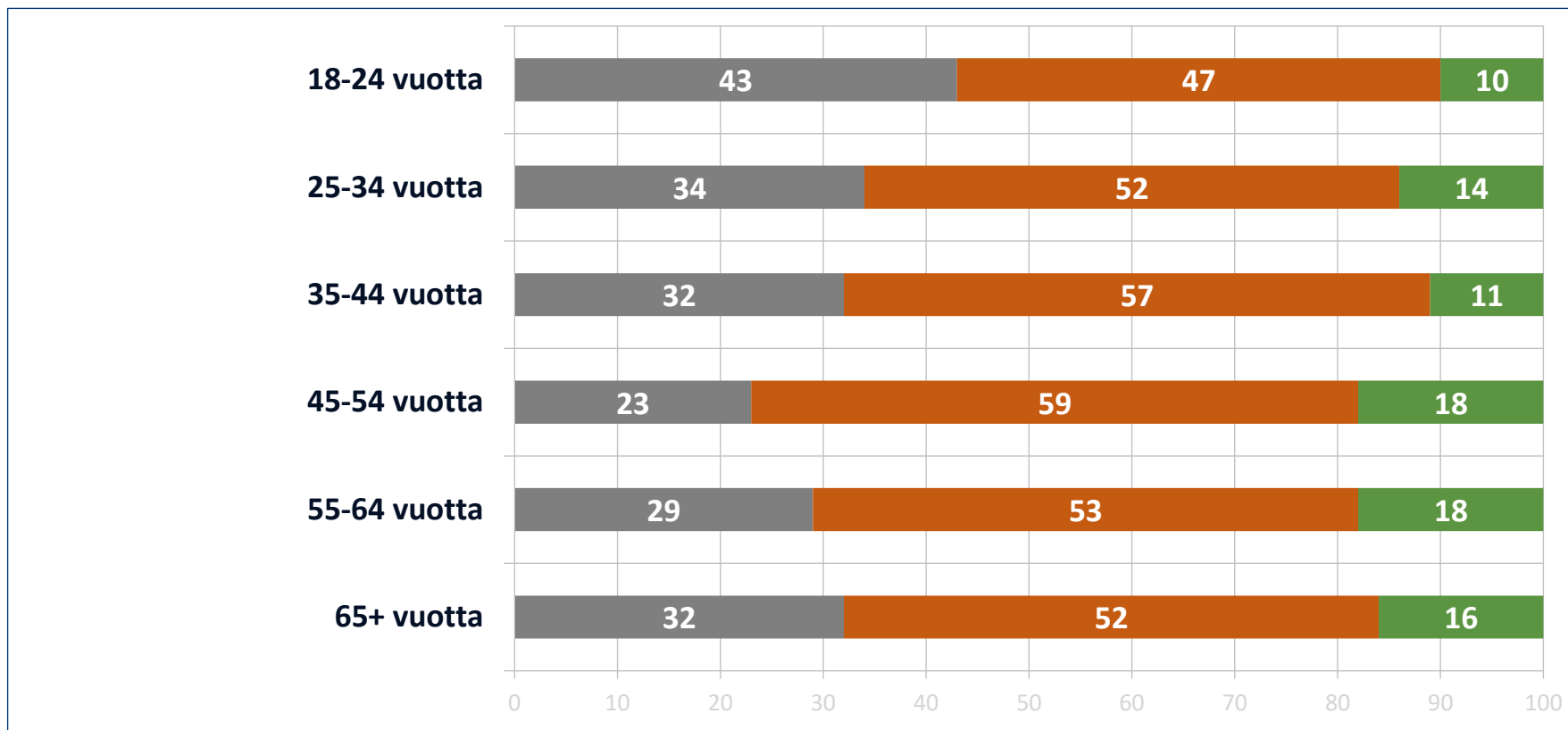
Palkkien luvut kuvaavat prosenttiosuutta vastaajajoukosta

Jos kuolinpesällä olisi mahdollisuus laatia sähköinen perukirja viranomaisen tarjoamassa sähköisessä asiointipalvelussa, käyttäisitkö sitä?

Miten hyödylliseksi koet, että kuolinpesän asiakirjoja voisi säilyttää sähköisessä asiointipalvelussa?

Olisiko mielestäsi perusteltua, että kuolinpesän osakasrekisterin käyttöönotto olisi maksullista?

Tällä hetkellä kuolinpesän osakkaiden tulee osoittaa osakkuutensa hankkimalla paperiset sukuselvitykset kirkoilta, Kansallisarkistolta ja/tai Digi- ja väestötietovirastolta. Paperiset sukuselvitykset ovat maksullisia.

DVV suunnittelee tuottavansa sähköisen rekisterin, johon tiedot osakkaista kerättäisiin, ja josta osakkuustiedon voisi osoittaa automaattisesti ja vaivatta esimerkiksi kuolinpesän asioiden hoidossa.

Luvut kuvaavat %-osuuksia

En osaa sanoa

EI

KYLLÄ

Olisiko mielestäsi perusteltua, että kuolinpesän osakasrekisterin käyttöönotto olisi kuolinpesälle maksullista?

Jos viranomainen tarjoaisi sähköisen testamenttipalvelun, mikä olisi mieluisin vaihtoehto?

	18-24 vuotta	25-34 vuotta	35-44 vuotta	45-54 vuotta	55-64 vuotta	65+ vuotta	Kansalaiset
Palvelu, jossa voisi laatia sähköisen testamentin ja tallentaa sen. Paperiselle testamentille ei olisi tarvetta.	28 %	39 %	40 %	41 %	29 %	26 %	33 %
Palvelu, johon voi tallentaa paperille laaditun testamentin sähköisessä muodossa (esim. PDF). Sähköisesti tallennettu testamentti vastaisi oikeusvaikutukseltaan paperista testamenttia, jolloin paperisen testamentin säilyttämiselle ei olisi tarvetta.	29 %	35 %	38 %	27 %	32 %	32 %	32 %
Palvelu, johon voi tallentaa paperille laaditun testamentin sähköisessä muodossa (esim. PDF). Sähköisesti tallennettu testamentti ei kuitenkaan vastaisi oikeusvaikutukseltaan paperista testamenttia. Paperinen testamentti tulee edelleen säilyttää.	13 %	11 %	6 %	13 %	13 %	14 %	12 %
Käyttäisin mieluiten vain paperista testamenttia, jonka tallettamisesta vastaan itse.	4 %	4 %	3 %	6 %	10 %	16 %	8 %
En osaa sanoa	26 %	11 %	12 %	12 %	16 %	12 %	15 %
	n=112	n=192	n=195	n=197	n=229	n=376	n=1000

Palkkien luvut kuvaavat prosentiosuutta vastaajajoukosta

Jos viranomainen tarjoaisi sähköisen testamenttipalvelun, mikä olisi sinulle mieluisin vaihtoehto? Palvelun käyttö olisi vapaaehtoista.

Mikä olisi sopiva maksu testamenttipalvelun käyttöönotosta?

	18-24 vuotta	25-34 vuotta	35-44 vuotta	45-54 vuotta	55-64 vuotta	65+ vuotta	Kansalaiset
0-50 euroa	41 %	42 %	49 %	47 %	39 %	39 %	42 %
50-100 euroa	10 %	13 %	15 %	17 %	21 %	21 %	17 %
100-150 euroa	5 %	4 %	4 %	2 %	4 %	6 %	5 %
150-200 euroa	5 %	4 %	2 %	2 %	3 %	1 %	2 %
200-300 euroa	4 %	1 %	1 %	0 %	1 %	1 %	1 %
en osaa sanoa	9 %	10 %	11 %	6 %	5 %	11 %	10 %
palvelun tulisi olla maksuton	26 %	26 %	17 %	26 %	27 %	21 %	23 %
	n=112	n=192	n=195	n=197	n=229	n=376	n=1000

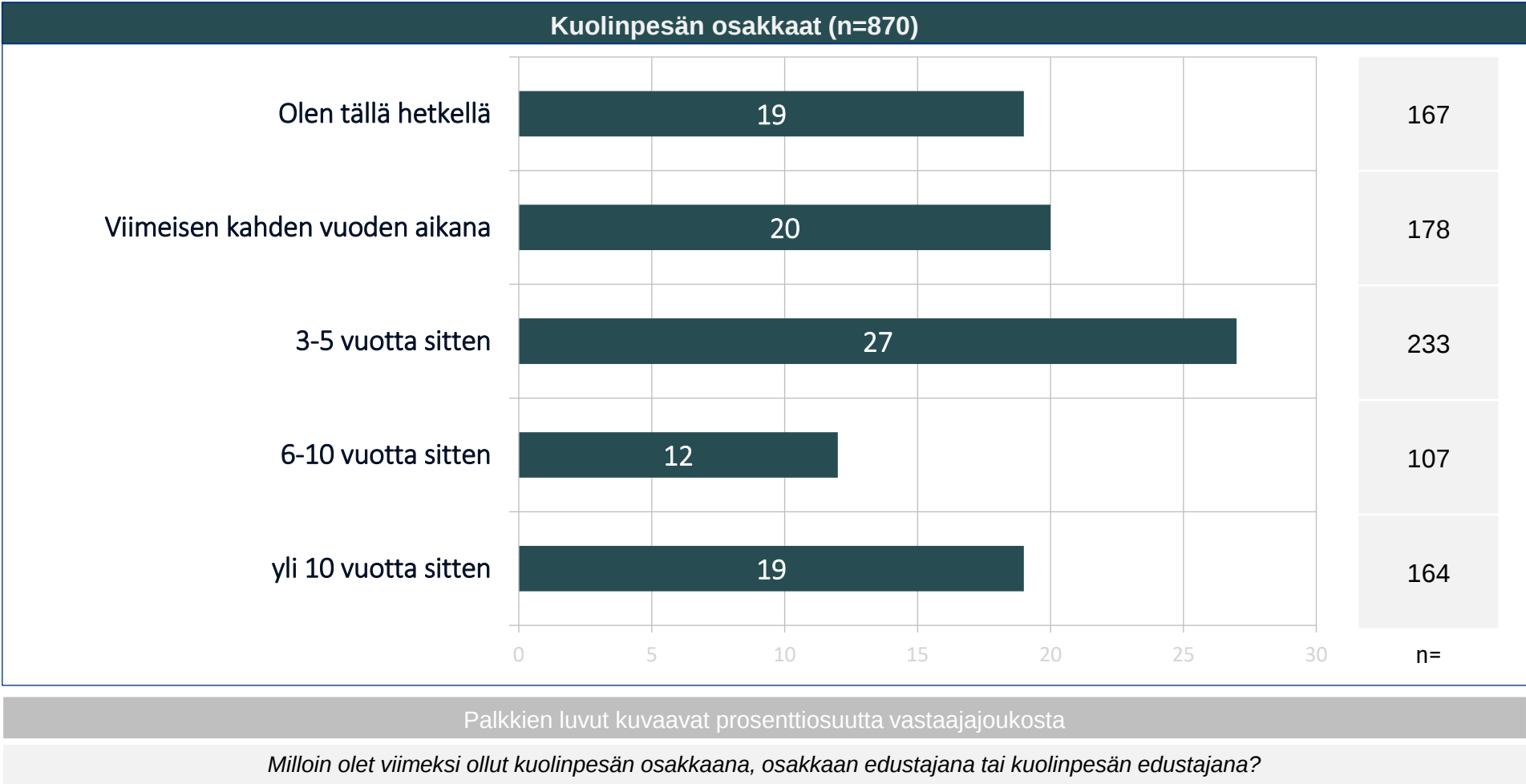
Palkkien luvut kuvaavat prosenttiosuutta vastaajajoukosta

Mikä olisi sopiva maksu testamenttipalvelun käyttöönotosta?

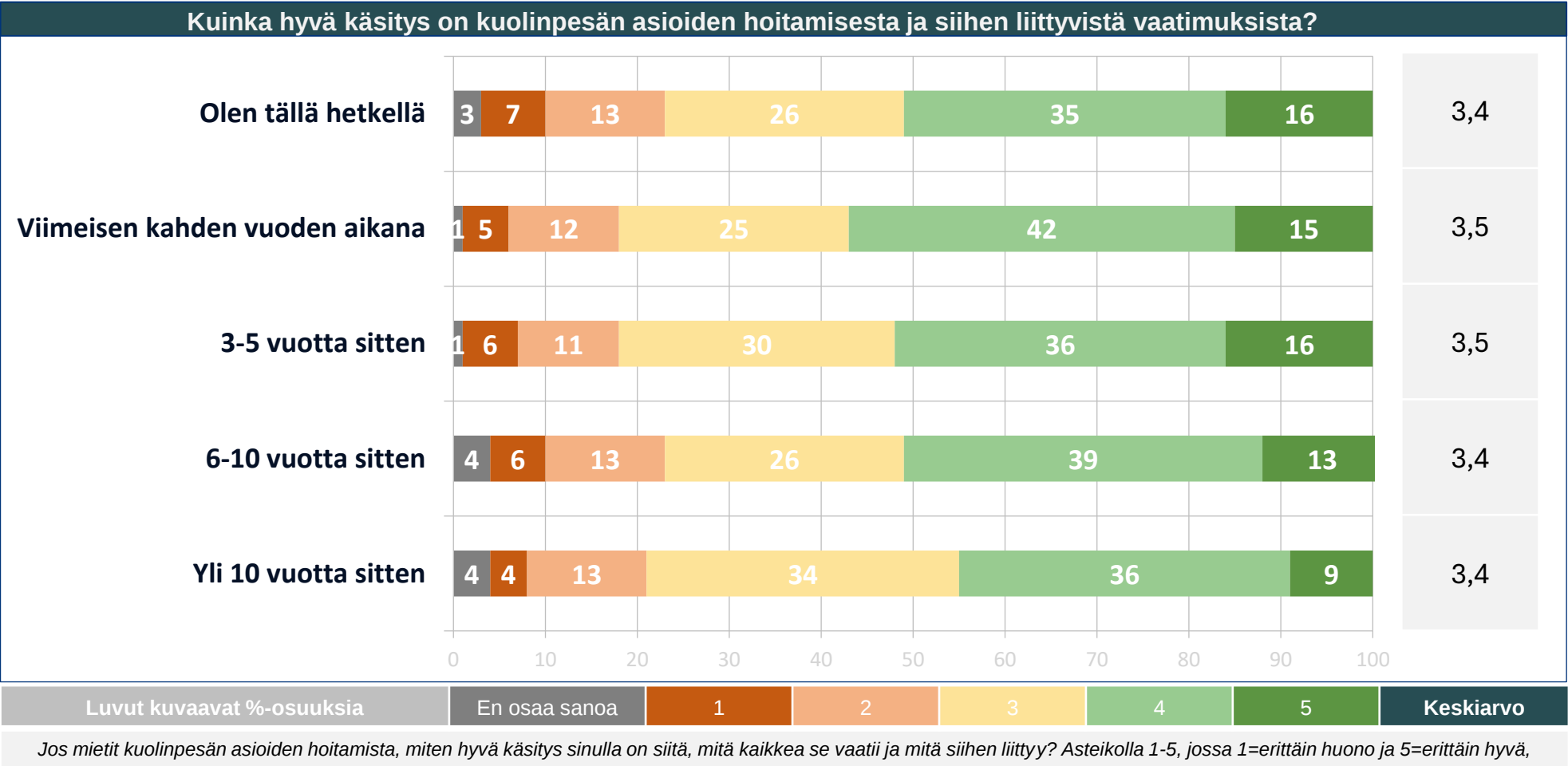
LIITE 2: Kuolinpesän osakkaiden vertailut

Milloin olet viimeksi ollut kuolinpesän osakkaana, osakkaan edustajana tai kuolinpesän edustajana?

Miten hyvä käsitys sinulla on siitä, mitä kaikkea kuolinpesän asioiden hoitaminen vaatii?

Miten helpoksi koet asioiden hoitamisen?

	Olen tällä hetkellä	Viimeisen kahden vuoden aikana	3-5 vuotta sitten	6-10 vuotta sitten	Yli 10 vuotta sitten	Kuolinpesän osakkaat
Kuolinpesän osoitteen ilmoittaminen	3,9	3,9	4,0	4,0	4,1	4,0
Valtakirjan antaminen kuolinpesän asioiden hoitoon	3,7	3,8	4,0	3,6	3,8	3,8
Sukuselvitysten hankinta	3,5	3,5	3,4	3,4	3,6	3,5
Perukirjan laatiminen	3,4	3,4	3,4	3,6	3,5	3,4
Ajoneuvokaupan toteuttaminen ja ajoneuvoihin liittyvä viranomaisasiointi	3,5	3,4	3,5	3,1	3,5	3,4
Eläke- ja etuusasioiden hoito	3,4	3,4	3,3	3,3	3,5	3,4
Perukirjan varallisuustietojen hankinta	3,2	3,4	3,2	3,3	3,4	3,3
Asunto- tai kiinteistökaupan toteuttaminen	3,1	3,3	3,1	3,1	3,4	3,2
Pankki- ja vakuutusasioiden hoito	3,0	3,0	3,2	3,3	3,3	3,1
	n=166	n=174	n=231	n=106	n=164	n=862

Luvut kuvaava keskiarvoja

Miten arvioisit seuraavien asioiden hoitamista kuolinpesän puolesta tai kuolleen henkilön omaisena? Asteikolla 1-5, jossa 1=erittäin vaikeaa ja 5=erittäin helppoa

Jos kuolinpesän asioita voisi hoitaa sähköisenä, miten toimisit?

	Olen tällä hetkellä	Viimeisen kahden vuoden aikana	3-5 vuotta sitten	6-10 vuotta sitten	Yli 10 vuotta sitten	Kuolinpesän osakas
Hoitaisin kuolinpesän asiat sähköisenä	44 %	40 %	41 %	33 %	33 %	39 %
Kokeilisin sähköistä palvelua ja päättäisin sitten, jatkanko käyttöä	42 %	47 %	46 %	52 %	49 %	47 %
Haluaisin hoitaa kuolinpesän asiat jatkossakin paperisena	14 %	13 %	13 %	15 %	17 %	14 %
	<i>n=166</i>	<i>n=174</i>	<i>n=231</i>	<i>n=106</i>	<i>n=164</i>	<i>n=870</i>

Palkkien luvut kuvaavat prosenttiosuutta vastaajajoukosta

Jos kuolinpesän asioita voisi jatkossa hoitaa sähköisenä, miten toimisit?

Mistä sähköisistä palveluista olisi hyötyä kuolinpesän asioiden hoidossa?

	Olen tällä hetkellä	Viimeisen kahden vuoden aikana	3-5 vuotta sitten	6-10 vuotta sitten	Yli 10 vuotta sitten	Kuolinpesän osakas
Sähköiset viranomaisviestit (Suomi.fi-viestit)	55 %	62 %	61 %	63 %	61 %	60 %
Kuolinpesän asiakirjojen säilytys	57 %	59 %	61 %	62 %	57 %	60 %
Kuolinpesän yhteystietojen hallinta	50 %	56 %	56 %	65 %	57 %	56 %
Sähköinen puolesta-asiointioikeus (Suomi.fi-valtuudet)	49 %	55 %	49 %	54 %	48 %	51 %
En koe, että sähköisistä palveluista olisi hyötyä	16 %	11 %	12 %	11 %	16 %	13 %
	n=166	n=174	n=231	n=106	n=164	n=870

Palkkien luvut kuvaavat prosenttiosuutta vastaajajoukosta

. Mistä sähköisistä palveluista olisi hyötyä kuolinpesän asioiden hoidossa?

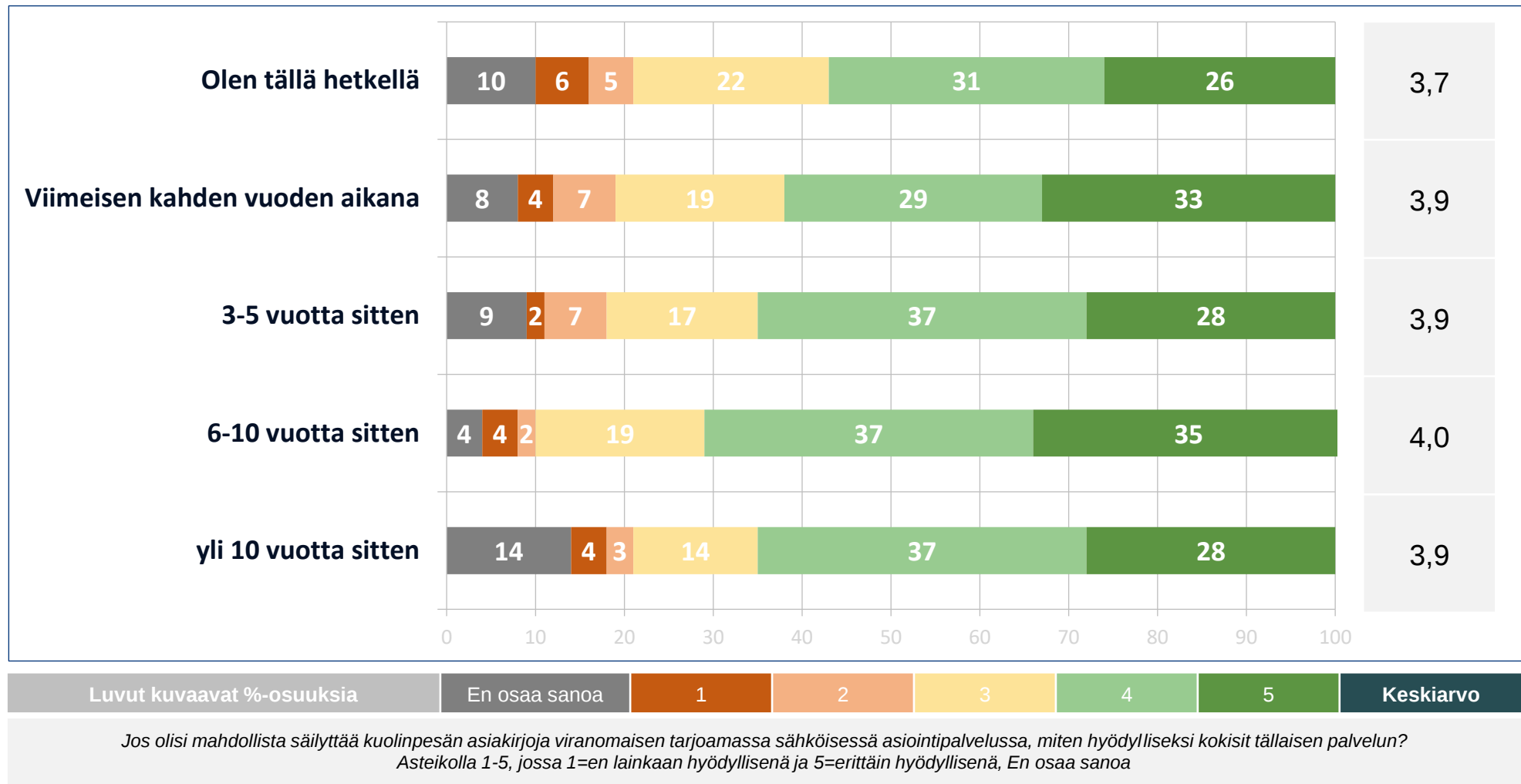
Jos kuolinpesällä olisi mahdollisuus laatia sähköinen perukirja, käyttäisitkö sitä?

	Olen tällä hetkellä	Viimeisen kahden vuoden aikana	3-5 vuotta sitten	6-10 vuotta sitten	Yli 10 vuotta sitten	Kuolinpesän osakas
Käyttäisin	36 %	35 %	39 %	35 %	27 %	35 %
Olisin valmis kokeilemaan	51 %	53 %	52 %	55 %	56 %	53 %
Haluaisin jatkossakin vain paperisen perukirjan	13 %	12 %	9 %	10 %	17 %	12 %
	n=166	n=174	n=231	n=106	n=164	n=870

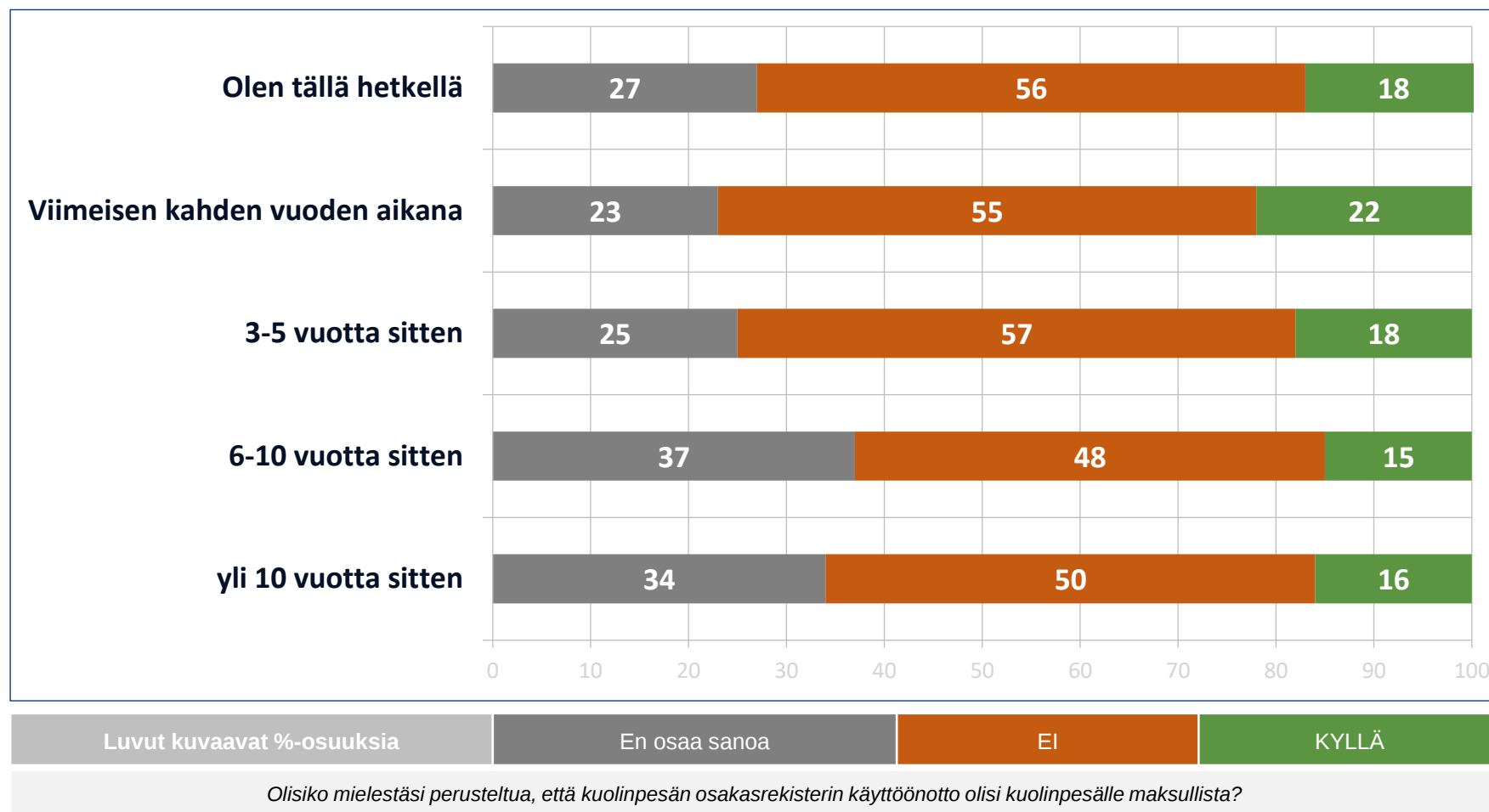
Palkkien luvut kuvaavat prosenttiosuutta vastaajajoukosta

Jos kuolinpesällä olisi mahdollisuus laatia sähköinen perukirja viranomaisen tarjoamassa sähköisessä asiointipalvelussa, käyttäisitkö sitä?

Miten hyödylliseksi koet, että kuolinpesän asiakirjoja voisi säilyttää sähköisessä asiointipalvelussa?

Olisiko mielestäsi perusteltua, että kuolinpesän osakasrekisterin käyttöönotto olisi maksullista?

Tällä hetkellä kuolinpesän osakkaiden tulee osoittaa osakkuutensa hankkimalla paperiset sukuselvitykset kirkoilta, Kansallisarkistolta ja/tai Digi- ja väestötietovirastolta. Paperiset sukuselvitykset ovat maksullisia.

DVV suunnittelee tuottavansa sähköisen rekisterin, johon tiedot osakkaista kerättäisiin, ja josta osakkuustiedon voisi osoittaa automaattisesti ja vaivatta esimerkiksi kuolinpesän asioiden hoidossa.

Jos viranomainen tarjoaisi sähköisen testamenttipalvelun, mikä olisi mieluisin vaihtoehto?

	Olen tällä hetkellä	Viimeisen kahden vuoden aikana	3-5 vuotta sitten	6-10 vuotta sitten	Yli 10 vuotta sitten	Kuolinpesän osakas
Palvelu, jossa voisi laatia sähköisen testamentin ja tallentaa sen. Paperiselle testamentille ei olisi tarvetta.	30 %	34 %	34 %	36 %	30 %	33 %
Palvelu, johon voi tallentaa paperille laaditun testamentin sähköisessä muodossa (esim. PDF). Sähköisesti tallennettu testamentti vastaisi oikeusvaikutukseltaan paperista testamenttia, jolloin paperisen testamentin säilyttämiselle ei olisi tarvetta.	35 %	39 %	33 %	34 %	28 %	33 %
Palvelu, johon voi tallentaa paperille laaditun testamentin sähköisessä muodossa (esim. PDF). Sähköisesti tallennettu testamentti ei kuitenkaan vastaisi oikeusvaikutukseltaan paperista testamenttia. Paperinen testamentti tulee edelleen säilyttää.	8 %	8 %	14 %	12 %	15 %	12 %
Käyttäisin mieluiten vain paperista testamenttia, jonka tallettamisesta vastaan itse.	16 %	8 %	8 %	8 %	11 %	10 %
En osaa sanoa	12 %	10 %	11 %	11 %	15 %	12 %
	n=166	n=174	n=231	n=106	n=164	n=870

Palkkien luvut kuvaavat prosenttiosuutta vastaajajoukosta

Jos viranomainen tarjoaisi sähköisen testamenttipalvelun, mikä olisi sinulle mieluisin vaihtoehto? Palvelun käyttö olisi vapaaehtoista.

Mikä olisi sopiva maksu testamenttipalvelun käyttöönotosta?

	Olen tällä hetkellä	Viimeisen kahden vuoden aikana	3-5 vuotta sitten	6-10 vuotta sitten	Yli 10 vuotta sitten	Kuolinpesän osakas
0-50 euroa	42 %	40 %	42 %	40 %	35 %	40 %
50-100 euroa	18 %	21 %	21 %	23 %	22 %	21 %
100-150 euroa	4 %	6 %	5 %	5 %	2 %	5 %
150-200 euroa	2 %	4 %	2 %	3 %	1 %	2 %
200-300 euroa	3 %	2 %	0 %	1 %	1 %	1 %
Yli 300 euroa	0 %	2 %	0 %	0 %	0 %	0 %
en osaa sanoa	6 %	8 %	6 %	5 %	15 %	8 %
palvelun tulisi olla maksuton	25 %	18 %	23 %	23 %	24 %	23 %
	n=166	n=174	n=231	n=106	n=164	n=870

Mikä olisi sopiva maksu testamenttipalvelun käyttöönotosta?

Tutkimuksen toteutti Digi- ja väestötietoviraston ja Verohallinnon toimeksiannosta Tutkimustoimisto Vastakaiku Oy

Katariina Tenhunen

toimitusjohtaja

+ 358 50413 2392

katariina.tenhunen@vastakaiku.fi

Panu Erola

strateginen tutkimuskonsultti

+358 40830 6642

panu.erola@vastakaiku.fi

